

Національний університет "Острозька академія"

Факультет романо-германських мов

Кафедра англійської філології

Кваліфікаційна робота

магістра

на тему:

Вербальна репрезентація рубрики

«Здоров'я» на англійському сайті Бі-Бі-Сі

Виконала: студентка II курсу, групи МА-61

спеціальності: 035 Філологія

спеціалізації: 035.041 Германські мови та літератури

(переклад включно), перша – англійська

Петрик Христина Миколаївна

Керівник к.п.н., доц. Чепіль О. Я.

Рецензент _____

(прізвище та ініціали)

Роботу розглянуто і допущено до захисту

на засіданні кафедри англійської філології

протокол № ___ від “__” _____ 2021 р.

Зав.кафедри _____ Анатолій ХУДОЛІЙ

Острог – 2021 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1	5
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ	5
1.1 Жанрові особливості інтернет-дискурсу	5
1.2. Лексичні особливості інтернет- сайтів	16
1.3. Стилiстичні особливості інтернет-сайтів	27
РОЗДІЛ 2	33
ВЕРБАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РУБРИКИ «ЗДОРОВ'Я» НА САЙТІ БІ-БІ-СІ	33
2.1. Структурні особливості англomовного сайту Бі-Бі-Сі	33
2.2. Класифікація термінологічних одиниць на позначення «Здоров'я»	35
2.3. Структурно-семантичні особливості термінів «Здоров'я»	46
2.3.1 Структурні характеристики термінів «Здоров'я»	47
2.3.2 Терміни-аббревіатури	62
ВИСНОВКИ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	69
ДОДАТКИ	79

ВСТУП

Актуальність теми дослідження: Інтернет – невід’ємна частина життя сучасної людини. Це головне універсальне інформативно-комунікативне середовище, яке людина використовує для задоволення таких потреб як: розваги, навчання, робота, спілкування. Зокрема, Інтернет став об’єктом численних наукових розвідок в рамках нового лінгвістичного напрямку – Інтернет-лінгвістики. Отож, важливо дослідити функціонування інтернет сайтів, як жанр інтернет-дискурсу та проаналізувати репрезентацію термінів на одному із веб-сайтів.

Мета магістерської роботи - дослідити та описати структурно-семантичні особливості термінів «Здоров`я» та явищ COVID-19 в сучасному інтернет-дискурсі.

Відповідно до мети дослідження, в роботі вирішуються такі **завдання:**

- ознайомитися з поняттям дискурсу в сучасній лінгвістиці;
- визначити місце інтернет-дискурсу в дискурсивній парадигмі;
- дослідити та описати лексичні та стилістичні особливості інтернет-сайтів;
- класифікувати терміни «Здоров`я» на сайті БІ-БІ-СІ;
- розглянути структурно-семантичні особливості медичних термінів.

Об’єктом дослідження в магістерській роботі слугує таке явище, як інтернет-дискурс та класифікація термінів «Здоров`я» на англomовному сайті БІ-БІ-СІ.

Предметом дослідження є особливості відтворення термінологічних одиниць на позначення «Здоров`я».

В роботі буде використано такі теоретичні й емпіричні **методи** як: описовий метод, теоретичний аналіз і синтез, метод наскрізної вибірки, метод порівняння, метод дискурс-аналізу, метод спостереження.

Наукова новизна та теоретичне значення роботи полягають у тому, що таке глобальне явище, як інтернет-дискурс є об'єктом інтересу багатьох дослідників та лінгвістів, окрім того, за роки досліджень дане явище все ще не має чіткого визначення, таким чином потребує додаткового вивчення.

Лексика інтернет-сайтів набуває змін в період COVID, особливо це стосується новин пов'язаних із медичною сферою. Тому важливо дослідити не лише медичні терміни (класифікацію та характеристики), але і нові терміни, які пов'язані з Covid та їх вербальне втілення у мові.

Практичне значення роботи полягає у можливості застосування результатів дослідження для подальшої наукової діяльності, а саме написання курсових, магістерських робіт, дослідження особливостей відтворення медичних термінів

Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку використаних джерел.

У вступі розкривається актуальність обраної теми, обґрунтовується вибір об'єкта дослідження, визначається мета та завдання, описується композиційна структура роботи.

У першому розділі розглядаються теоретичні питання, пов'язані з визначенням інтернет-дискурсу, приділяється увага особливостям інтернет-сторінкам.

У другому розділі розглядається класифікація термінів на позначення «Здоров`я», їх структурно-семантичні характеристики. В загальних

висновках підсумовуються результати проведенного дослідження та визначаються досягнуті цілі. Наприкінці роботи подається список використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1 Жанрові особливості інтернет-дискурсу

Поняття «дискурс» знаходиться в центрі уваги різних наук: лінгвістиці, соціології, психології, філософії, політології тощо. Використання даного поняття у різних наукових сферах зумовлює існування трактувань, що різняться між собою. Тому це явище пов'язане з відсутністю загально визнаного значення «дискурс», яке б охоплювало усі випадки використання. Визначення цього терміну ґрунтується на метафоричному висловлюванні. Яскравим прикладом вважається висловлення Н.Д. Арутюнової: «Дискурс- це мовлення, що занурене у життя» [3, 137].

Зацікавлення терміном «дискурс» сягає ще античних часів. В той час це поняття означало бесіди (діалоги) вчених. Вже у XIX ст. цей термін стає полісемічним і поширюється також на мовлення широкого загалу [58, 10].

Термін «дискурс» в лінгвістиці вперше був використаний у науковому доробку З. Харріса «Аналіз дискурсу». У ньому американський лінгвіст обговорив питання визначення тексту. Він висунув твердження, що у мові існує така система, яка знаходиться на рівні, вищому за синтаксис і, що поняття тексту відноситься саме до цієї системи. З. Харріс визначав дискурс як «послідовність висловлювань, які є промовленими або написаними людиною, однією чи кількома, в певній ситуації» [58, 1]. Вчені намагалися і надалі дати визначення терміну «дискурс», доки теорія дискурсу ще не

сформувалась у самостійну галузь науки. Наприкінці 50-х років ХХ століття з'явилися перші дослідження, метою яких було виявлення внутрішньої організації дискурсу. Такі дослідження були присвячені синтаксичним конструкціям, що склалися з двох і більше речень [20, 12].

У 1970-х роках сформувалася наукова течія- лінгвістика тексту, яка об'єднувала і лінгвістичні, і суміжні з ними підходи (теоретичні, прикладні). Так як текст опинився у центрі уваги різних дисциплін, звичайно, виникла необхідність переосмислити предмет лінгвістики тексту та розмежувати текст і дискурс. Дискурс трактувався як "текст плюс ситуація", а текст відповідно – як "дискурс мінус ситуація". За В. Г. Боротько, дискурс завжди є текст, але не кожен текст є дискурсом.

Французький дослідник Е. Бенвеніст визначив, що суттєвою властивістю дискурсу є співвіднесеність дискурсу з учасниками комунікативного акту.

Вчений Г.А. Орлов досліджує дискурс у лінгвокомунікативному аспекті. Він визначав дискурс як категорію мовлення, яка матеріалізується у вигляді усного чи письмового мовленнєвого твору, який є відносно закінченим у смисловому й структурному відношенні, й довжина якого є потенційно варіативною: від речення до розповіді, лекції, інструкції тощо [33, 14].

Ґрунтуючись на наукових працях із зарубіжного мовознавства, дослідник В. З. Дем'янков надає таке визначення, яке відображає функціональну сутність дискурсу й значним чином доповнює попередні визначення: «Дискурс – це довільний фрагмент тексту, що складається з більш ніж одного речення або ж незалежної частини речення. Не завжди, але все ж концентрується навколо деякого базового концепту; створює контекст для опису діючих індивідів, об'єктів, часу, обставин й визначається не

послідовністю речень, а світом, який утворюється під час розгортання дискурсу і є спільним як для того, хто створює дискурс і того, хто інтерпретує.

Вихідна структура дискурсу має в собі послідовність елементарних пропозицій, які є пов'язаними логічними відносинами кон'юнкції, диз'юнкції тощо. Елементами дискурсу є викладені події й їх учасники, перформативна інформація й обставини, які супроводжують події; фон, функція якого є роз'яснення подій; оцінка учасників подій та інформація, яка співвідносить події з дискурсом» [17, 7]. За цим положенням, дискурс розглядається не як величина, яка є адекватною, синонімічною до тексту, а як щось значно більше.

Т. А. Ван Дейк- один із засновників теорії тексту, теорії мовленнєвих актів та аналізу дискурсу, називає дискурс явищем, яке відбувається за певним контекстом. Таке лаконічне на погляд науковців визначення Т. А. Ван Дейка було відправною позицією величезної кількості лінгвістичних досліджень текстів.

У зв'язку з розмежуванням понять «дискурс» й «текст» виникло питання стосовно принципів відмінностей дискурс-аналізу від аналізу тексту. Традиційно виділяють п'ять рівнів мовного аналізу:

1. Рівень комунікативного акту – визначення мети висловлювання.
2. Рівень тексту – встановлення теми і функції тексту (головна і другорядна).
3. Рівень макросемантичного аналізу – визначення сутнісної структури й виявлення мовних одиниць, які допомагають розкрити суть задуму.
4. Рівень надтекстового аналізу – дослідження екстралінгвістичних чинників (соціуму, психології, історії тощо).

5. Рівень міжтекстового дискурсивного аналізу – вивчення текстів одного типу, що пов’язані між собою законами єдиного дискурсу [17].

Розглянувши наведені рівні аналізу, можна зробити висновок, що дискурсивний аналіз має в своєму розпорядженні більший контекст, ніж текстовий. Тобто одиниці, які підлягають аналізу в дискурсі, виходять за межі одного тексту.

Сьогодні дослідження дискурсу є одним із провідних напрямків світових лінгвістичних студій. Наукові розвідки, присвячені аналізу дискурсу в англomовній науковій традиції можна умовно розділити на три основні групи:

1. розгляд лінгво-когнітивної структури дискурсу (Е. Гофман, У. Лабов, М. Хеллідей, Т. А. Ван-Дейк, П. Хоппер та ін.);
2. аналіз структури дискурсу з огляду на когнітивні особливості комунікантів (інтенції, наміри) (Р. Шенк, Р. Абельсон, Р. Манн, Д. Гордон, Дж. Лаккофф та ін.);
3. розгляд структури дискурсу з огляду на когнітивні особливості комунікантів (конверсаційний аналіз) (Г. Сакс, Е. Щеглов, Г. Джеферсон, Д. Танен, Дж. Синклер, М. Стаббс, Д. Шиффрін та ін.) [20, 21].

Аналіз дискурсу проводиться також з позицій прагмалінгвістики (Т. А. ван Дейк, М. Л. Макаров), психолінгвістики (В. В. Красних), когнітивної лінгвістики (Л. В. Барба, О. В. Анопіна, Е. В. Будассі), лінгвокультурології (В. І. Карасик, О. О. Попова). Дискурсивні розвідки у вітчизняній лінгвістиці присвячені в основному вивченню окремих типів дискурсу: аргументативний (А. Д. Белова), конфліктний (О. В. Фадєєва), оцінний (Н. Н. Миронова), політичний (С.Т. Онуфрив), рекламний (О.Є. Ткачук-Мірошніченко),

юридичний (Т. А. Скуратовська), педагогічний (О. В. Коротєєва) та ряд інших типів дискурсу [15, 3].

В лінгвістичних студіях ХХІ ст. найбільш вживаними є чотири значення терміну "дискурс":

- 1) текст, висловлювання, занурені в конкретну соціокультурну ситуацію;
- 2) комунікативна ситуація, що інтегрує текст з іншими його складовими, "ситуація висловлювання", під якою поряд з текстом розуміється суб'єкт висловлювання;
- 3) тлумачення, що витікає з положення французької семіотичної традиції про тотожність дискурсу з мовленням, переважно усним;
- 4) тип дискурсивної практики [56, 36].

Вивчаючи типологію дискурсів, науковці звертають увагу на наступні критерії: канал передачі інформації, жанрова приналежність, функціональні стилі. За каналом передачі інформації виокремлюють два основні види – усний і письмовий. Зокрема, існують і різні підходи до виділення дискурсивних жанрів: структурний підхід та підхід, суть якого полягає у визначенні лексико-семантичних особливостей.

На сьогодні науковці не мають єдності у питанні принципів за якими слід виділяти жанри дискурсу. Ґрунтуючись на поділі за функційними стилями, виділяють дискурс офіційний, побутовий, науковий, художній, публіцистичний. Також виділяють напрями дискурсу, які є вузько спрямованими: юридичний, кримінальний, релігійний тощо.

На увагу заслуговує також класифікація дискурсивних типів, що розроблено Г. Почепцовим. Дана класифікація містить: теле- і радіодискурси, кінодискурс, газетний, театральний дискурс, дискурс у сфері паблік

рілейшнз, літературний дискурс, політичний, рекламний, релігійний дискурс [4].

В.В. Красних вважає, що дискурсом може вважатися лише національний дискурс, наприклад, німецький, англійський або український тощо. Загалом така думка є доречною, однак у даному випадку дискурс розглядається лише в межах певної культури і мови [33].

Розвиток інформаційних технологій у ХХІ ст. дав сильний поштовх формування інформаційного кола, його основною особливістю є доступність інформації в будь-який час. Відповідно з'явилися нові способи комунікації, які відрізняються від традиційних. Саме тоді мережа Інтернет стала потужним засобом спілкування. Виникнення нового середовища- мережі Інтернет стало причиною виникнення ще одного типу дискурсу- інтернет-дискурсу.

Загалом інтернет-дискурс трактується по-різному, тому варто розглянути деякі визначення цього поняття. Інтернет-дискурс не є загальноприйнятим терміном, наприклад, в англійській літературі можна зустріти наступні його варіації:

- Netspeak,
- chatspeak,
- computer-mediate communication,
- web discourse.

У російськомовних джерелах є такі аналоги:

- мережевий дискурс,
- електронний дискурс,
- онлайн-дискурс,
- комп'ютерний дискурс.

Є.С. Юртаєва робить висновком те, що інтернет-дискурс – це мовленнєва ситуація, занурена в ситуацію спілкування в межах простору, яке ми називаємо всесвітньою павутиною [67, 308].

Є.Ю. Распопіна розглядає інтернет-дискурс як складну текстову систему, яка зумовлена соціокультурними і екстралінгвістичними факторами, а також комунікацією за допомогою комп'ютера або інших електронних приладів. Комуніканти цієї системи мають можливість спілкуватись як один з одним, так і безпосередньо звертатись до Інтернет-простору [52, 31]. У даному визначенні не зазначено способи передачі інформації, однак зазначено, що це поняття те, що комунікація відбувається за допомогою електронних приладів і кількість комунікантів.

Зокрема, цікавою є думка про те, інтернет дискурс не є повністю віртуальним простором. Людина, яка звертається до нього, застосовує певні аудіовізуальні та вербальні матеріали, вона не може працювати з чимось, що є повністю віртуальним. Людина завжди звертається до матеріальної частини Інтернет-простору [12].

Структура інтернет-дискурсу є чітко сформована ієрархічна система. Перехід між її частинами відбувається від нижчих одиниць до вищих і навпаки.

Згідно з дослідженнями Н. Г. Лукашенка, структура інтернет-дискурсу визначається гіпертекстом. Гіпертекст – це різновид текстового документу, окремо взяті частини якого пов'язані з допомогою гіперпосилань. Гіперпосилання – це ключові слова й словосполучення, які виділяються спеціальним кольором та підкресленням. Гіперпосилання відповідає за навігацію по електронному тексту [36, 8].

Сайт вважають макроодиницею дослідження інтернет-дискурсу. Структурно, сайт складається зі: змісту, адресанта, адресата, мети створення

тощо. Мікроодиницею дослідження вважають окрему сторінку, яка членується на окремі секції ще нижчого рівня. Структура всього цього має радіально-ланцюговий характер [37,17].

Інтернет-дискурс складається з наступних характеристик, які виокремлюють його з поміж інших видів дискурсу:

1. Електронний сигнал як канал зв'язку;
2. Віртуальність;
- 1) Дистантність;
- 2) Опосередкованість технічними засобами;
- 3) Високий рівень проникності;
- 4) Гіпертекст;
- 5) Креалізованість;
- 6) Переважно статусну рівноправність користувачів;
- 7) Використання спеціальної знакової системи у вигляді смайлів й емоджі для передачі власних почуттів і емоцій;
- 8) Комбінування різних типів дискурсу;
- 9) Наявність спеціальної етики спілкування [37].

У нашому розпорядженні є велика кількість гаджетів, які використовують електронний тип сигналу для комунікації. Це допомагає підтримувати зв'язок із співрозмовником попри відстань.

Віртуальність-об'єкт чи стан, який не існує в об'єктивній реальності, одна може виникнути за певних умов. Насправді, віртуальна реальність не здатна впливати на структуру реального світу, однак сама повністю залежить від другого. Дослідник Мануель Кастельс стверджує, що сьогодні культура це «культура реальної віртуальності» [25]. Під віртуальною реальністю науковець має на увазі знаковий, символічний характер взаємодії людей, забезпечений технічними пристроями.

Дистантність означає роздільність у просторі та часі. Завдяки високому рівню проникності учасником бесіди та інтернет-спілкування може стати будь-хто.

Опосередкованість технічними пристроями вказує на те, що інтернет-спілкування можливе лише з використанням комп'ютеру, планшету, тобто засобів, які мають доступ до мережі Інтернет та підтримують електронний сигнал.

Креалізованості тексти набувають тоді, коли до них додають паралінгвістичні особливості. До пара лінгвістичних засобів належать: буквені, образно-слухові, образно- зорові елементи.

У соціальних мережах, форумах та чатах користувачі спілкуються один з одним не зважаючи на статус, політичні погляди. Комп'ютерна етика-сукупність принципів і правил поведінки людей під час спілкування в соціальних мережах тощо. Правила комп'ютерної етики:

- обмежений обсяг текстового повідомлення;
- дотримання теми спілкування;
- заборона використання ненормативної лексики [25].

Щоб описати інтернет-жанри, сучасні вчені-лінгвісти використовують такі терміни: інтернет-жанр, віртуальний жанр, гіпержанр, електронний жанр.

За М. М. Бахтіном «Жанр – це стійка форма тексту, поєднана єдиною комунікативною функцією й подібними композиційними і стилістичними ознаками» [5, 428].

Оскільки віртуальна жанрова система багатоаспектна все через швидкий розвиток мережі Інтернет, то існує велика кількість підходів до класифікації жанрів інтернет-дискурсу.

Орієнтуючись на дискурсивний підхід класифікації жанрів інтернет-дискурсу, Л. Ю. Щипіцина пропонує наступні його види:

1. Персональний дискурс. До цього виду дискурсу науковці відносять електронну пошту, соціальну мережу, форум, чат тощо.
2. Політичний дискурс. Науковці відносять до нього всі чати, форуми, мережеві спільноти, сайти, блоги, веб-сторінки на політичну тематику.
3. До юридичного дискурсу відносять всі веб-ресурси юридичної тематики.
4. Діловий дискурс – це онлайн-магазини, веб-сайти фірм, соціальні мережі й електронні пошти, які використовуються для ведення бізнесу.
5. Рекламний дискурс. До нього належать: банери, контекстна реклама, спам, спливаюча реклама тощо.
6. Масово-інформаційний дискурс. Дослідники відносять до нього веб-сторінки засобів масової інформації, сайти новинних агентств.
7. Педагогічний дискурс. Найпоширенішими представниками даного виду дискурсу вважають веб-сайти університетів й інших учбових закладів. До цієї групи також відносять освітні форуми, тематичні спільноти в соціальних мережах, онлайн-конференції освітньої тематики [66].

Також варто звернути увагу на іншу класифікацію цієї ж дослідниці. Поділ жанрів інтернет-дискурсу в ній відбувається за комунікативними функціями віртуального спілкування. Представниками такої класифікації виступають наступні жанри:

1. Інформативний жанр. Його представники надають користувачу різного роду інформацію. Цей жанр репрезентований

онлайн-енциклопедіями, каталогами, довідниками, пошуковими системами тощо.

2. Директивний жанр. Завданням цього жанру є маніпуляція користувачем, задля спонуки того здійснити ту чи ту дію. Комерційні й приватні оголошення виконують роль представників цього жанру.
3. Комунікативний жанр. Типовими представниками є соціальні мережі, електронні скриньки, чати, онлайн-конференції. Цей тип жанру орієнтований на задоволенні комунікативних потреб користувачів.
4. Презентаційний жанр має у своєму розпорядженні широкий вибір інструментів для самовираження користувачів, надання їх особистих даних, інформації стосовно своїх досягнень.
5. Естетичний жанр. Користувачі зосереджуються на реалізації свого творчого потенціалу. Вони мають змогу естетично впливати на інших, використовуючи всі доступні засоби. Представниками цього жанру є різного творчого спрямування веб-сервіси, спеціалізовані спільноти в соціальних мережах.
6. Розважальний жанр. Користувачі отримують задоволення від комунікативної інтеракції з іншими в різного спрямування ігор, що розраховані на велику кількість учасників [27].

Л.Ю. Іванов, лінгвіст, зосереджує свою роботу на класифікації віртуальних жанрів, опираючись на аналоги жанрів інших сфер комунікації.

Дослідник зазначає:

- загально-інформаційний жанр (веб-ресурси ЗМІ);
- науково-освітній жанр (наукові доробки, монографії, реферати тощо);

- художньо-літературний жанр (електронні бібліотеки художньої літератури, анотації, рецензії);
- жанр непрофесійного спілкування (чати, листування);
- діловий і комерційний жанри (рекламні оголошення, корпоративні веб-сайти) [25,791].

Д. Крістал займався класифікацією «ситуативного використання Інтернету». До цієї класифікації він відносив електронну скриню, чат (синхронний/асинхронний), різні віртуальні світи, електронні тексти, що мали лінійну структуру й гіперструктуру (веб-текст) [69].

Спілкування в мережі Інтернет – це складна комбінація різних дискурсів. Вона зосереджує в собі ознаки дискурсів, але сама не належить жодному з них. Таке твердження надала Є. Н. Галічкіна. Дослідниця виділяє наступні жанри:

- діловий дискурс – персональне листування;
- інституційний дискурс – офіційне листування;
- науковий дискурс – передача й отримання наукової інформації;
- рекламний дискурс – всі різновиди реклами [10].

Структура жанрової системи інтернет-дискурсу полягає у множині рівнів. Рівні поділяються на три основні пласти: гіпержанри, жанри й субжанри. Субжанри поділяються на жанроїди.

Гіпержанр – це жанрове угруповання макрорівня. Зосереджує в собі декілька жанрів. Є. І. Горошко й Є. А. Жигаліна відносять до гіпержанрів сайт, блог, електронні бібліотеки, соціальні мережі [13].

Субжанр – це форма жанру, репрезентована однорідними висловлюваннями [26].

Жанроїд – це перехідна форма. Вона оформлена як нормативна, але знаходиться в інтержанровому дискурсивному середовищі [13].

Велика кількість дослідників наголошують на тому, що існує вірогідність існування субжанру в середині гіпержанру. Наприклад, в гіпержанрі «блог» - субжанр «пост», «коментар».

Отже, підсумовуючи особливості інтернет-дискурсу, зауважимо, що виникнення мережі Інтернет стало проривом у розвитку як інформаційних технологій, так і спілкування. Зокрема, на сьогодні в лінгвістиці не існує єдиного підходу до класифікації жанрів інтернет-дискурсу. Власне науковці не можуть виокремити єдині критерії жанрів віртуального середовища, оскільки проблема віртуальних жанрів складна й багатогранна. На нашу думку, це нелегке завдання, адже інтернет-середовище, технології безперервно вдосконалюються.

1.2. Лексичні особливості інтернет- сайтів

Сучасне життя майже не можливо уявити без мережі Інтернет, адже вона охопила усі види людської діяльності. Інтернет пропонує користувачеві великий вибір майданчиків: ЗМІ, блоги, кіно, аукціони, форуми, месенджери, соціальні мережі, пошукові системи, радіо, телебачення і тд. Кожен з цих майданчиків відкриває різні можливості перед людиною, пропонує різноманітну за змістом інформацію. Отож, Інтернет – ідеальне місце для комунікації та поширення інформації.

Із другої половини ХХ ст. лінгвісти у своїх дослідженнях почали більше приділяти увагу комунікації та мовній комунікації. Загальна зацікавленість до Інтернет спілкування, як до специфічного, обов'язкового та вузьконаправленого аспекту людської культури, з початку третього тисячоліття активно зростає. Процеси інформатизації та глобалізації, при яких загальний обсяг людських знань з кожним роком зростає принаймні

вдвічі, стимулюють до проведення фундаментальних лінгвістичних досліджень такого диференційного феномену, яким вочевидь є Інтернет-комунікація — процес активного й швидкого обміну інформацією. Саме «мовна комунікація забезпечує існування соціальної пам'яті, зберігання й трансляцію інформації як між генераціями, так і в межах однієї з них. Відтак відбувається зростання комунікативних потреб членів соціуму» [43, 154].

Видатний науковець в області семіотики Р. Якобсон дав визначення комунікації, як процесу поширення інформації між людьми використовуючи різні знакові системи (сигнали) [68, 199].

Ф. Бацевич притримується думки, що у сучасній лінгвістиці, виділяються два наукових підходи до суті процесу комунікації: механістичний та діяльнісний. У випадку механістичного підходу комунікацію сприймають як процес односкерованого кодування й передання інформації від адресанта до адресата. Щодо другого підходу, то комунікацію у ньому розуміють як діяльність учасників усіх разом (комунікантів), при якій відбувається формування спільного (до певних рамок) погляду на комунікативні об'єкти й дії з ними. Російський культуролог Ю. Лотман розглядав комунікацію як переклад тексту з мови мого «я» на мову твого «ти». Визначення Ю. Лотмана спрямовує увагу саме на того, хто передає інформацію: трансляція інформації потребує певних умінь, зокрема досконалого знання «мови» реципієнта й практичного вміння перекладати текст з мови свого «я» на мову твого «ти» [43, 156]. Отож, можна зробити підсумок, що термін «комунікація» дослідниками різних сфер трактується по-різному.

Провівши аналіз поглядів на поняття «комунікація» провідних лінгвістів, можна зробити висновок, що комунікація – це процес, який

складається з певних елементів, взаємопов'язаних між собою. Комунікативний процес – це обмін певною інформацією між двома або більше учасниками комунікативного процесу, головною метою якого є передавання, сприймання та розуміння певного повідомлення. Даний процес може бути реалізовано у різних формах, що залежать від кількості осіб, які задіяні в комунікації, комунікативних стратегій та цілей донесення конкретного повідомлення тощо [65].

Інтернет став об'єктом не лише наукових досліджень, але й лінгвістичних. Тому в сучасній лінгвістиці існує Інтернет-дискурс, який, зокрема, трактується по-різному.

Сьогодні Інтернет-це частина життя мільйонів людей. Інтернет створює особливий комунікативний простір – Інтернет-комунікація. Інтернет-комунікація – це спілкування у спеціальному (глобальному електронному) середовищі, яке виникло внаслідок інтеграції персональних комп'ютерів в єдину мережу і яке забезпечує швидкісну роботу інформаційних потоків [55, 206].

В. Михайлов дає таке визначення Інтернет-комунікацій: «Інтернет-комунікація – це особливе комунікаційне та інформаційне середовище чи простір комунікацій, опосередковане електронним каналом зв'язку» [41].

З появою технологій лінгвісти говорять про нову особливу функціональну форму мови – мову, яка обслуговує технічні засоби комунікації, до яких також належить мова Інтернету, тобто мова, за допомогою якої відбувається Інтернет спілкування. Проблема вивчення текстів в Інтернеті привертає увагу все більшої кількості філологів, а саме: структурних, мовних, когнітивних та інших аспектів Інтернет-комунікації [55].

Л. Ю. Іванов також вказує на низку причин, через які мову електронних комунікацій сьогодні можна вважати функціональним видом мови:

- сфера функціонування чітко обмежена в інших сферах зв'язку (відбувається лише за допомогою технічних електронних засобів);
- задовольняє конкретні комунікативні цілі, наприклад, спілкування заради спілкування - фатична функція;
- мовні засоби цієї функціональної різноманітності мови характеризуються сукупністю унікальних лексико-граматичних характеристик, що утворюють єдиний прагматичний комплекс [26].

Л. В. Самойленко виділяє такі види спілкування в Інтернеті:

- спілкування в режимі реального часу (чат);
- комунікація, при якій повідомлення до одержувача надходять через певний проміжок часу (електронна пошта) [51].

М. Морріс пропонує свою класифікацію форм Інтернет-комунікацій:

- асинхронний зв'язок один на один (електронні листи);
- асинхронне спілкування груп людей (списки розсилки);
- синхронний спілкування один на один або з групою людей (чати);
- асинхронний зв'язок, коли користувач зазвичай намагається знайти сайт для певної інформації (веб-сайти, блоги) [16].

Поява та динамічний розвиток інформаційно-комунікативних реалій призвели до модифікації мовних жанрів. Питання диференціації жанрів інтернет-комунікації цікавить багатьох лінгвістів, наприклад, Є. Горошко наголошує на необхідності створення системи класифікаційних критеріїв для опису всієї жанрової різноманітності Інтернету; чітко визначення, що таке

електронний жанр; як технічно опосередковане середовище спілкування впливає на появу нових жанрів та модифікацію старих «паперових комунікацій», які перетворюються на електронне спілкування [13, 56].

Основи теорії мовних жанрів були закладені М. М. Бахтіним. Він зазначає, що всі теорії мовних жанрів, що існували до цього часу, ґрунтувалися на класифікації жанрів писемної та усної форм [5, с. 6]. І якщо Бахтін визначає термін «жанр» у писемній та словесній формі, то в епоху Інтернету мовознавці використовують терміни «електронний жанр», «жанр Інтернет-комунікації», «жанр електронних комунікацій», «комп'ютерний жанр» для позначення нових віртуальних жанрів спілкування, обміну повідомленнями і т.д. Наприклад, Д. Крістал виділяє 5 «ситуацій використання Інтернету»: електронну пошту, синхронні та асинхронні чати, віртуальні світи та веб-тексти [69, 36].

Деякі дослідники, такі як С. Михайлов, на відміну від більшості, взагалі не розглядає електронну пошту як жанр, оскільки електронна версія листа взагалі не відрізняється від неелектронної різноманітності (лише у медіа-впровадженні електронних версій) [41,57].

Л. Іванов звертає увагу на те, що всі жанри глобального Інтернету поділяються на 2 групи: перша – це жанри суто мережеві, тобто сформовані за допомогою використання мови в мережі; до іншого – жанри, запозичені з мережі традиційних областей спілкування. Першими, на його думку, є чати та форуми; до другого – анотації науково-технічних статей чи ЗМІ. Підкреслює, що зміни мови найбільш повно реалізуються в жанрах першої групи, в той же час окремі жанри з другої групи можуть бути майже невідмінні один від одного у віртуальній та «паперовій» версії [25, 56].

Особливості комунікацій форматів зв'язку в Інтернеті визначаються насамперед їх функціональністю, що, у свою чергу, забезпечується технічними регламентами веб-програмування [62, 64].

Л. Капанадзе представляє ще одну класифікацію жанрів віртуального спілкування: веб-сайт, домашня сторінка (менша, ніж сайт), електронна бібліотека, електронна пошта, чат, гостьова книга, дошка оголошень, каталог, комерційна реклама, рекламні банери [34].

Л. Компанцева виділяє низку причин, чому сучасні лінгвісти так активно цікавляться проблемою мовного жанру. За її словами, стрімкий розвиток Інтернет-комунікації до модифікації ряду мовленнєвих жанрів, що свідчить про зміну прагматичного ставлення та цілей учасників цього виду спілкування, актуалізацію явища, що через систему мовлення жанр самопредставляє себе у віртуальному дискурсі [32,77].

Сайт-один з найпоширеніших жанрів, який використовують для спілкування в Інтернеті. Сайт займає особливе місце в жанровій системі не лише тому, що це нове явище з появою Інтернет-комунікативного простору, а й тому, що за час свого функціонування він зазнав змін, перетворившись на інформаційний в комунікативно-інформаційному просторі.

Матвєєва С. досліджувала сайт як явище інтернет-комунікації, що є, безумовно, однією з найпоширеніших жанрових форм у цьому середовищі спілкування. На основі своїх досліджень Матвєєва прийшла до думки, що сайт – це гіпертекстова формація електронної комунікаційної діяльності (роботи), яка перебуває в постійній динаміці та реалізована у наборі взаємозалежних (тематично, семантично, навмисно, фізично) веб-сторінок [38].

У монографії «Мовне спілкування» Р. Потапової та В. Потапова зазначається, що текст – це комунікаційний продукт, який містить

інформацію про діяльність, індивідуальні та інтелектуальні особливості адресатах [49]. Дане визначення слугує характеристикою тексту веб-сайту.

Гіпертекстова організація веб-простору створює умови для комбінації форматів, характерних для сайтів, а саме веб-сторінки + гостьова книга + електронна пошта + форум + чат тощо. Комбінація форматів має на меті активізувати інформаційні та комунікаційні потоки шляхом посилення інтерактивного потенціалу, а також розширення поля гіпертексту. Крім того, будь-яка форма Інтернет-комунікації може бути ускладнена посиланнями, що забезпечують перехід до інших форм, створених певним автором. Найпоширеніші посилання – це веб-адреса, адреса електронної пошти. Це сприяє приверненню уваги до цього мережевого ресурсу якомога більше користувачів [62].

Дослідження С. Матвєєвої дозволили стверджувати, що жанр сайту, який представлений в Інтернет-культурі, є комунікативною мовною структурою. Високий рівень гласності інформації, розміщеної на сайті, дозволяє говорити про цей жанр Інтернет-комунікації як про потужний інструмент розповсюдження інформації.

С. Матвєєва стверджує, що сайт як один із провідних жанрів сучасного Інтернет-спілкування відрізняється візуальним синкретизмом (злиттям в одній формі різних мовних елементів) [38].

Веб-сайт- це сукупність документів, створених спеціальним способом, що містять певну інформацію або виконують функції, які об'єднані однією адресою в Інтернеті [7].

Інтернет-тексти являють собою гіпермедійні структури, які об'єднують малюнки, таблиці, документи. Науковці виділяють чотири основні лексичні групи в Інтернет-дискурсі:

- 1) Загальноприйняті технічні терміни- DSC, JPEG, http і так далі;

- 2) лексеми, відомі великій кількості інтернет-користувачів-*avatar, cyber, home page, link*;
- 3) лексеми, існуючі в певних форумах- *punk, miss hot, Nub*;
- 4) лексеми, які використовуються звичайною аудиторією людей, які знаходяться в курсі розвитку інформаційних технологій- *chatroom, delete, download, website* [2].

Велика кількість газет і журналів створюють Інтернет-версії своїх видань. За допомогою лексичних та стилістичних прийомів новина має привернути увагу читача, щоб зацікавити його продовжувати читати.

Інтернет-ЗМІ(електронні, мережеві, он-лайнні ЗМІ, веб-видання)-складна система, яка поєднує існування різних за типом комунікацій (аудіо, візуальної, текстової).

Дослідженням «масмедійного» дискурсу займалися Воротнікова Ю.С, Гальперін І.Р, Добросклонська Т.Г, Фомічева І.Д. Вони намагалися визначити лексичні, стилістичні та структурні особливості текстів «засобів масової інформації».

Виноградов С.І. виділяє п'ять функцій засобів масової інформації: інформаційну, впливову або дієву, гедоністичну, коментарійно-оціночну та пізнавально-просвітницьку [11]. Добросклонська Т.Г. стверджує, що незважаючи на деякі термінологічні розбіжності, можна визначити такі функції ЗМІ: інформативну, розважальну, освітню, рекламну, ідеологічну [9].

Дослідниця соціальних функцій Інтернет-ЗМІ Фомічова І.Д. виділяє комунікативну, інформаційну, ціннісно-регулюючу, соціально-організаційну й соціально-креативну, функцію форуму і каналу соціальної участі, та розважальну функцію [18].

Інформація в Інтернет-ЗМІ має ряд загальних для всіх ЗМІ, а також специфічні риси. До них належать:

- 1) оперативність, бо ЗМІ завжди націлені на висвітлення перш за все теперішніх подій;
- 2) відображення життя соціуму, а не власної діяльності творців ресурсу;
- 3) універсальність тематики;
- 4) жанрово-видове різноманіття матеріалів [18, 81].

Крім того, в якості критерію для класифікації Інтернет видань пропонується подібність до їх традиційних аналогів. Тому виділяють:

- 1) Інтернет-газети – видання, що часто поновлюються та спеціалізуються на новинах;
- 2) Інтернет-журнали – тематичні та суспільно-популярні видання в основному аналітичного характеру;
- 3) Інтернет-радіо – веб-радіостанції;
- 4) веб-телебачення – інтерактивне телебачення в розвитку;
- 5) спеціалізовані інформаційні агенції – ресурси, що поставляють інформацію з телетайпних стрічок [22].

Отож, в процесі розвитку засобів масової комунікації поняття «текст» набуло нові елементи значення. В першу чергу це пов'язано із поєднанням вербального (мовного) компонента тексту та недійного компонента, який відтворює цей текст за допомогою певного ЗМІ. Тому в результаті з'явилося поняття «медіатекст», яке містить у своїй будові як вербальні, так і медіані риси.

Текст мережевих новин становить собою гіпертекст, який визначають як цілісний текст, що містить зміст, який розкривається при читанні через актуалізацію зв'язків з іншими текстами та з текстом соціокультурної реальності в цілому [22, 125].

Гіпертекст як особлива організація й особливе уявлення інформації принципово відрізняється від традиційного лінійного тексту та характеризується трьома аспектами: по-перше, сегментним поданням тексту; по-друге, відсутністю видимих меж дискурсу; по-третє, відсутністю фіксованого порядку текстових компонентів, дія яких може привести до порушення процесу його сприйняття [28, 10].

Головна особливість онлайн-текстів - невеликий розмір. Основним способом спілкування читачів з онлайн-ЗМІ є перегляд, читання та коментування новин.

Публіцистичний стиль, як зазначає Гальперін І.Р. , має свої особливості лексики і характеризується великим використанням наступних слів: спеціальних економічних і політичних термінів; нетермінованої політичної лексики; газетних кліше; скорочень та аббревіатур; неологізмів.

Абревіація та скорочення є одними з найпродуктивніших способів поповнення і збагачення мови масмедіа. Використання аббревіатурних одиниць в медіатекстах забезпечує поєднання високої інформативності викладу матеріалу, пов'язаної з необхідністю розміщення подій від міжнародного життя до спорту і світських новин, і стислості, яка полягає в економії місця, матеріальних витрат, бажанні журналіста дати повнішу картину подій дня [63].

Найбільш рухливим пластом мови, що чуйно реагує на всі зміни у соціальній, культурній, економічній, медичній та інших сферах життя людського суспільства, є лексика. Гальперін І. Р. стверджує, що неологізми дуже часто зустрічаються в лексиці «газети». Таким чином, неологізми дуже легко й часто виходять на мову ЗМІ і часто виникають на сторінках газет, журналів та Інтернет-новин, наприклад, lunik, sptash-down (акт приведення космічного апарату на водну поверхню), а teach-in (форма агітації через

розпалену політичну дискусію), frontlash (енергійний антирасистський рух), stop-go policies (суперечлива, нерішуча і неефективна політика) [63].

Мова Інтернет-сайтів відрізняється від інших видів комунікації наявністю спеціальної лексики – комп'ютерного сленгу. За визначенням О.О. Селіванової, «сленг – це нелітературна, ненормативна і некодифікована додаткова лексична система, яка представляє собою експресивно-оцінні, найчастіше стилістично знижені позначення загальновідомих понять і належить певній соціальній субкультурі... у межах національної мови» [57, 667]. Характерною ознакою комп'ютерного сленгу є використання скорочень та аббревіатур, що є нічим іншим, як бажання мовців економічно та раціонально використовувати мовні зусилля [47, 97]. Найчастіше вони використовуються в англійській формі. Серед скорочень слів щоденного вжитку присутня тенденція скорочувати "довгі" слова. Скорочуються також фрази та терміни. Відмітна особливість аббревіації в Інтернет середовищі – це скорочення не тільки термінів, але й часто вживаних у розмовній мові словосполучень і цілих речень.

Варто зазначити, що аббревіатури, що використовуються при створенні повідомлення, можна умовно поділити на дві групи:

- 1) аббревіатури фраз, що слугують для позначення емоційного стану мовця, в тому числі реакції на повідомлення адресанта;
- 2) аббревіатури мовленнєвих кліше.

Інтернет, на відміну інших способів спілкування, демонструє залежність мовного оформлення повідомлення. Це з умовами і методами комунікації. Спілкування в Інтернет-спільнотах характеризується значною неформальністю і має особливості розмовної мови: розмовні граматичні та синтаксичні конструкції, а також вживання розмовної, зниженої або обценної лексики.

Особливістю також є такі лексичні одиниці мови, як зменшувально-пестлива лексика, молодіжний сленг, просторіччя, оцінна лексика, транслітерація іноземних слів та жаргонізми.

В лексиці Інтернет-сайтів зустрічаються звуконаслідувальні слова. Це слова, які служать для імітації звуків навколишньої дійсності засобами мови. Звуконаслідування є одиницями мови та використовують звуковий склад мови, тому вони не можуть бути повністю ідентичними природним звукам. Кожна мова по-своєму освоює звучання зовнішнього світу, і звуконаслідування різних мов не збігаються один з одним, хоча нерідко мають схожість.

Інтернет-сленгізи набувають актуальності в контексті інформаційно-технологічного процесу, розширення міжнародних відносин, допомагаючи багатьом краще зрозуміти особливості національної картини світу. Розуміння та знання мови Інтернету допомагає адаптуватися до природного мовного середовища, сприяє розвитку комунікативної компетенції. Незнання мови Інтернету призводить до численних курйозів і непорозумінь у процесі спілкування.

1.3. Стилiстичнi особливостi iнтернет-сайтiв

В XXI ст. медiа – простiр представлений найрiзноманiтнiшими каналами розповсюдження iнформацiї:

- рaдiо,
- телебачення,
- газети,
- соцiальнi мережi.

Онлайн новини відіграють важливу роль в інформуванні населення. На даний момент вони є одним із зручних та доступних варіантів для швидкого ознайомлення із подіями у світі. Звичайно, онлайн формат має свої особливості в подачі матеріалу.

Мовознавці по-різному визначають текст як об'єкт лінгвістичного дослідження. Так текст (усний або письмовий) визначають як «мовленнєвий акт або ряд зв'язаних мовленнєвих актів, які здійснює індивід у певній ситуації» [21]. О. С. Кубрякова надає наступне визначення: «текст — реально висловлене (написане) речення чи сукупність речень (включаючи відрізок усного чи письмового мовлення будь-якої довжини, аж до цілого літературного твору усної народної творчості тощо), що, зокрема, може служити матеріалом для спостереження фактів даної мови» [34].

Із наведених визначень можна зробити висновок, що текст розглядають не лише як письмовий, а і як усний. Наприклад, текст на телебаченні подається не лише на словесному рівні, він, також, може бути у вигляді відеоряду або музичного супроводу. Тексти у радіо поєднуються з вербальними текстами та аудіоефектами. Для усного тексту характерна миттєвість і недовготривалість сказаного, на відміну від письмового тексту, який зберігається значно довше. Для усного тексту важливу роль відіграє просодія, міміка та жестикуляція, у письмовому ж тексті цю роль на себе беруть графічні засоби та розмітка тексту. До основних типів мовних текстів, крім письмового та усного, на сьогодні додають і електронний текст, або гіпертекст. Гіпертекст окреслюють як «систему, що дозволяє користуватися певним набором інформації так, щоб мати до неї доступ у будь-якій послідовності» [47].

Як і письмовий текст гіпертекст також має структуру: заголовок, вступ, основна частина, закінчення. Але ці елементи можуть бути представлені

нелінійно, а за допомогою гіперпосилань. Гіперпосилання надають додаткову інформацію, виділяють їх за допомогою кольору або підкреслювання.

Зокрема, текст також може бути діалогічним та монологічним. Діалогічний текст представляють у вигляді реплік декількох осіб. Діалогічні репліки також можуть бути представлені у художніх текстах як мовлення персонажів. У публіцистичних текстах це може бути пряма мова або цитати, таким чином створюється умовний діалог з читачем. У ЗМІ діалогічний текст визначають як «сміслову позицію автора, яку він оформлює у тексті і подає читачеві, використовуючи засоби творення діалогів» [40].

Стиль інтернет-видань також має свої особливості. Переважна більшість інтернет-видань обирає біле тло для основних матеріалів». Власники деяких інтернет-ресурсів надають перевагу прямо протилежному – неспокійному – стилю: вони обирають чорне тло у сполученні з червоними деталями. Таке рішення додає драматизму і значущості подіям, висвітленим у матеріалах. Регіональні інтернет-ЗМК часто використовують у дизайні панорами міста, селища або стилізовані малюнки вулиць, обриси відомих будівель, герби. Інтернет-версії видань найчастіше використовують стиль та символіку своєї газети. Але в інтернет-версіях вона може відрізнитися деталями. Метод критичного аналізу дозволяє визначити, що позитивною особливістю інтернет-видань є наявність архіву попередніх номерів видання, що надає змогу читачеві в будь-який момент знайти необхідний матеріал [44].

Говорячи про функціонально-стилістичні особливості сучасного гіпертексту, слід згадати, що сучасна лінгвістика розуміє під даними особливостями щодо тексту взагалі. При характеристиці текстів за їх функціонально-стильовою орієнтацією (за їх приналежністю до різних функціональних стилів) враховуються ознаки екстралінгвістичні (сфера спілкування, що відображає сферу людської діяльності, та загальна функція

мови) та власне мовні (функціонально-стилістичне розшарування засобів мови).

Всі тексти за їх функціонально-стильовими та стилістичними якостями можна віднести до основних книжкових стилів:

- офіційно-ділового,
- наукового,
- публіцистичного,
- художнього.

Природно, що й жанростилістичні різновиди різноманітні. І ступінь диференціації може бути різним. Різним видам тексту, різним жанрам літературних творів відповідають внутрішні різновиди функціональних стилів. Усередині жанрів можна назвати свої різновиди, і тому внутрішня диференціація стилів і текстів може бути багатоступінчастою. Виявлення функціонально-стилістичного своєрідності різних видів тексту, їх стилеобrazуючих чинників визначає належність кожного тексту тому чи іншому функціональному стилю.

При визначенні стильової приналежності тексту враховуються як екстралінгвістичні показники, і власне мовні. Важливими виявляються:

- сфера спілкування:
  - ділова,
  - спеціальна,
  - політикоідеологічна,
  - естетична,
- функція мови та тексту загалом:
  - повідомлення,
  - вплив,
- призначення тексту:

- інформування,
- розпорядження,
- інструктування,
- навчання.

Серед показників мовно-стилістичного плану враховуються загальні стильові та стилістичні домінанти, з них найбільш узагальненими та типовими виявляються:

- абстрактність—конкретність;
- логічність – емоційність;
- стандартність – стилістична маркованість;
- об'єктивність – суб'єктивність.

Відповідно до цих показників визначається співвідношення раціональнологічних та емоційно-риторичних мовних структур, а також форми подання авторства в тексті та характер авторської модальності. У сфері мережевої жанрової стратифікації багато дослідників виділяють такі електронні гіпертексти:

- 1) художні,
- 2) нехудожні,
- 3) наукові,
- 4) навчальні
- 5) енциклопедичні.

Аналіз кожного конкретного типу гіпертексту дозволить виявити його стильову приналежність. Аналіз теоретичних робіт дозволив виділити такі функції гіпертексту:

- 1) комунікативну,
- 2) когнітивну,
- 3) тезаурусну,

4) культууроутворюючу,

5) естетичну;

А також, його специфічні категорії:

1) дисперсність структури,

2) композиційна нестабільність,

3) нелінійність,

4) мультимедійність,

5) інтерактивність [60].

Для кожного з них існує сфера застосування і маса статистичних параметрів, відповідно до яких і проводиться диференціація.

Найчастіше, у своїх повідомленнях Інтернет користувачі вдаються до різних стилістичних засобів висловлювання. Для посилення сприйняття та передачі експресивно-інтонаційного забарвлення слова вони використовують такі засоби вираження як:

- іронія: іронія як спосіб авторського світогляду передбачає «вихід більш високий рівень аналізу тексту, що дозволяє розглядати її як текстову категорію, що індукує в тексті імпліцитні сенси, які пов'язані зі здатністю особистості оцінювати явища дійсності;
- апозиопезис: стилістичний прийом, у якому відкидається кінцева частина висловлювання.
- фігура замовчування: це стилістична фігура, недомовка, переривання мови та залишення будь-якої теми внаслідок хвилювання, огиди, сором'язливості тощо. Умовчання відображає підвищену емоційність мови та мобілізує контекстуальну уяву читача: внаслідок замовчування увага реципієнта більше концентрується на тому, що замовчується; перервану думку контекст зазвичай дозволяє реконструювати до цілісності.

Всі перераховані вище стилістичні засоби вираження використовуються на Інтернет-сайтах для надання більшої виразності своїм повідомленням, а також для кращого вираження почуттів та переживань автора повідомлення. Вони допомагають правильно розставити акценти та виділити головну думку повідомлення.

РОЗДІЛ 2

ВЕРБАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РУБРИКИ «ЗДОРОВ'Я» НА САЙТІ БІ-БІ-СІ

2.1. Структурні особливості англomовного сайту Бі-Бі-Сі

Кожен сайт має два унікальних ідентифікатори: IP-адресу –номерний ідентифікатор та доменне ім'я – словесний ідентифікатор. Система доменних імен (DNS – Domain Name System) була розроблена для полегшення орієнтації у Всесвітній Павутині. Завдяки ній кожній IP-адресі було присвоєне власне доменне ім'я. Наприклад, IP-адресі 74.125.87.104 відповідає доменне ім'я google.com. Домени можна класифікувати за специфікаторами схеми у префіксальній позиції, наприклад, http:, ftp:, та публічними суфіксами, наприклад, .com (позначає комерційну належність сайту), .co.uk (позначає географічну приналежність до Великобританії), .org (репрезентує певну організацію).

Таким чином, структуру власної назви будь-якого Веб-сайту можна зобразити як сукупність трьох блоків: специфікатор схеми (http:) + сайтонім + публічний суфікс (.com, .org). Необхідно уточнити, що саме слід відносити до сайтонімів, бо сюди відносимо, по-перше, ті власні назви, які знаходимо у адресному рядку (наприклад, www.google.com), по-друге, заголовок, що знаходиться на головній сторінці (наприклад, Google). Обидві ці назви є власними і називають один і той же сайт. Тому вони обидві виявляються сайтонімами, що зазвичай знаходяться у певних ієрархічних стосунках, де гіперонімом є назва порталу, Google, а гіпонімами є адреси сторінок сайту (www.google.com, www.google.ru). Подальший розподіл цього порталу на підрозділи призводить до появи ще одного, нижчого рівню гіпонімів,

наприклад: онлайн-календар <http://www.google.com/calendar/>, онлайн-новини <http://www.google.com/reader/>, електронна пошта <http://mail.google.com/>, онлайнофіс <http://docs.google.com/>, онлайн-фотоальбоми <http://picasaweb.google.com/>. Варіативність сайтонімів є цілком логічною, бо автори сайтів намагаються зробити їх назви легкими для запам'ятовування, що означає короткими з одного боку, а з іншого на самій сторінці роз'яснити користувачам докладніше сутність свого Веб-сайту у заголовку

Кожний друкований часопис має свою першу шпальту, а інтернет-медіа пропонує її еквівалент – головну, домашню сторінку, яка відображає основні матеріали і є місцем зв'язку зі сторінками окремих рубрик. За А.Г. Сафаровою конститутивні ознаки домашньої сторінки:

- насиченість інформацією;
- багатоплановість організації інформації;
- наявність елементів дизайну, притаманних тільки web-дизайну сайта:
  - швидко змінні банери,
  - наявність гіперпосилань,
  - можливості пошуку в усій електронній версії газети,
  - можливості оперативного зворотного зв'язку,
  - інтерактивність як сторінки гіпертексту [50].

Сайт, перекладений багатьма мовами, свідчить про те, що компанія, представлена на веб-сторінках сайту, є відомою, визнаною, популярною, та знаходиться у постійному розвитку й актуалізує наведену на сайті інформацію про свою діяльність [7].

Таким чином, кожен сайт має два унікальних ідентифікатори: IP-адресу –номерний ідентифікатор та доменне ім'я – словесний ідентифікатор. Структуру власної назви будь-якого Веб-сайту можна зобразити як сукупність

трьох блоків: специфікатор схеми (http:) + сайтонім + публічний суфікс (.com, .org). Конститутивними ознаками домашньої сторінки є: насиченість інформацією; багатоплановість організації інформації; наявність елементів дизайну, притаманних тільки web-дизайну сайта.

2.2. Класифікація термінологічних одиниць на позначення «Здоров'я»

На думку мовознавців поява термінознавства припадає на середину ХХ століття, та, не зважаючи на велику кількість наукових досліджень досі залишається перелік основних питань: щодо загальновизнаного визначення поняття термін, щодо вимог його граматичного вираження, а також його місця у складі мови.

Спираючись на соціолінгвістичні дослідження Л.А. Капанадзе, можна стверджувати, що в процесі становлення та розвитку термінології будь-якої науки в зв'язку з виникненням відповідної галузі знання, структура терміна залежить та тісно пов'язана з його змістом. Чим швидше розвивається наука і технічний прогрес, тим складніше стають мовні засоби, що позначають нові предмети, явища і поняття, тобто в основі цього процесу є екстралінгвістичний фактор. Тож термін є невід'ємним елементом системи, що містить сукупність елементів цілого, між якими існує обов'язковий зв'язок, що й зумовлює його структуру [30].

Науковець Д.С. Лотте висуває свої критерії особливостей термінів, вказуючи на те, що однозначність не виникає в термінології сама по собі, а є наслідком або повинна бути наслідком роботи над терміном тих, хто створює

цю термінологію. Мовознавець висунув і обґрунтував найважливіші критерії розмежування терміна:

- 1) термін має відношення до певної термінологічної системи;
- 2) має свою дефініцію (точне наукове визначення);
- 3) однозначний;
- 4) позбавлений експресії;
- 5) не повинен мати синонімів;
- 6) повинен бути семантично прозорий, бути коротким, зручним для запам'ятовування;
- 7) повинен бути систематичним; не залежить від контексту [35].

Медична термінологія є однією зі специфічних пластів лексики, яка в силу характеристик структурно-семантичного, словотвірного і стилістичного характеру, відрізняється від загальноживаних слів і, тим самим, займає особливе місце в лексичній системі мови [45].

Характерною особливістю медичної термінології є те, що вона базувалась на використанні латинської та грецької мов. Враховуючи те, що лексичні, граматичні одиниці європейських мов можуть мати певні схожі риси, багато медичних термінів стають міжнародними. Однак, тенденція до запозичення медичних термінів з різних мов, таких як арабська, італійська, німецька є також дуже актуальною [24].

Серед досліджень присвячених питанням медичної термінології значне місце належить працям таких вітчизняних і зарубіжних науковців як А. В. Боцман, О.Б. Петрова, В. Лабов, С. В. Вострова, Р. Рені, Г. Г'юз, П. Хакіл та інші.

Англійська медична термінологія є складною динамічною системою, та має чіткі межі в лексичній системі англійської мови. Висока комунікативна значущість досліджуваної терміносистеми засвідчена взаємозв'язками

літературною мовою, загальнонауковою та іншими термінологічними системами, а також активним уживанням у різних сферах суспільного життя. Неоднорідність складу англомовної термінології з погляду її походження відображає тривалий історичний процес розвитку терміносистеми. Специфіка англійської термінології медицини зумовлена її греко-латинською мовною основою [39].

Медична термінологія – це система понять, що позначають стан і процеси, які протікають у людському організмі, хвороби та їхні прояви, методи діагностики, профілактики та лікування захворювань, медичне обладнання, лікарські засоби та інше.

Щодо особливостей розвитку англійська медична термінологія, як і будь-яка інша галузь знання, має певні риси.

Подібними визначальними ознаками є такі:

- 1) інтеграція, яка відбувається завдяки тому, що медицина взаємодіє з багатьма іншими галузями, насамперед генетикою, біологією й біохімією (наприклад, *biocycle* – біоцикл, *aglycosilation* – аглікозилірування);
- 2) диференціація, яка стає можливою завдяки формуванню в місцях дотику нових наук із власними термінологіями, таких як біохімія, гістологія, травматологія, токсикологія тощо;
- 3) інтернаціоналізація, що реалізується через терміни з греко-латинською основою (наприклад, *automatic ventilating machine* – апарат штучної вентиляції легень);
- 4) уніфікація, яка досягається в результаті таких видів діяльності, як термінографія, стандартизація;

- 5) економія, що реалізується за допомогою аббревіації, скорочення шляхом символів; введення в текст немовних засобів номінації – формул (наприклад, *IT (immunotherapy)* – імунотерапія) [1].

Маючи багато спільного з термінологією природничих наук, медична термінологія, тим не менш, володіє своїми специфічними особливостями:

- 1) Основу медичної термінології складають запозичені греко-латинські терміни або терміни, створені штучно з греко-латинських терміноелементів. В англійській мові близько 95% термінів створено на базі класичних мов. Не меншу значимість класичні мови мають і в українській медичній термінології. Крім того, анатомічна та гістологічна номенклатури, що входять до складу медичної термінології, складені цілком латинською мовою, на основі її алфавіту, фонетики та граматики.
- 2) Оскільки греко-латинські терміни лежать в основі медичної термінології практично всіх європейських мов, більшість медичних термінів є інтернаціональними. У професійній мові медика будь-якої країни світу деякі спеціальні вирази вживаються тільки латинською мовою, наприклад: *in vivo* (експерименти, що проводяться на живих тканинах і цілих організмах чи всередині них), *in vitro* (техніка виконання експерименту чи інших маніпуляцій у пробірці, або, більш загально, у контрольованому середовищі поза живим організмом.), *per os* (перорально) і т.д.
- 3) Активне створення термінів з класичних терміноелементів призвело до свідомого впливу на термінологію: медичні

терміни мають високий ступінь вмотивованості і є семантично прозорими.

- 4) Для поповнення термінології активно використовуються епонімічні терміни (епонім – назва явища, поняття або методу по імені людини, що вперше виявив або описав їх) [61].

Розглядаючи медичну термінологію греко-латинського походження, можемо виділити розмежування на розділи:

- а) анатомо-гістологічний;
- б) клінічний;
- в) фармацевтичний.

Відповідно перший зазначений розділ посідає найвагоміше місце серед медичної лексики та включає терміни, що називають поняття, пов'язані з походженням, розвитком, формою та будовою організму людини. Клінічні терміни, в свою чергу, теж діляться на однослівні та багатослівні. Вони переважно позначають назви хвороб і патологічних станів, медичних маніпуляцій, оперативних втручань тощо. Третій розділ, фармацевтичний, є не менш важливим. Латинська мова знову ж таки переважає під час творення нових термінологічних елементів для цього розділу, не дивлячись на те, що саме поняття «фармакологія» має витоки з грецької (гр. *pharmakon* - ліки, отрута; *logos* — поняття, вчення) і дає назву всім лікарським засобам, препаратам [61].

Основою нашого дослідження є медичні терміни колонок Health та Coronavirus на англomовному сайті Бі-Бі-Сі.

Виявлені на сайті Бі-Бі-Сі медичні терміни за тематикою було розподілено на наступні групи:

- **назви хвороб:**

- *flu*,

- *chronic diseases,*
- *psoriasis,*
- *rheumatoid arthritis,*
- *intermittent porphyria,*
- *Alzheimer`s disease,*
- *cancer,*
- *cardiovascular disease,*
- *lump,*
- *Parkinson disease,*
- *cold,*
- *COPD (chronic obstructive pulmonary disease),*
- *vasculitis,*
- *asthma,*
- *river blindness,*
- *MND (motor neurone disease),*
- *hepatitis C,*
- *heart disease [70];*
- **назви розладів:**
  - *haemophilia,*
  - *a mental breakdown,*
  - *epilepsy,*
  - *stroke [71];*
- **види вакцин:**
  - *the flu vaccine,*
  - *Covid vaccine [72];*
- **назви травм:**
  - *swollen joints [75];*

- **стан здоров`я:**
  - *recovered,*
  - *parosmia,*
  - *frail,*
  - *good health,*
  - *paralysed,*
  - *poised,*
  - *affected* [74];
- **стан організму:**
  - *the lung failure,*
  - *inflammatory condition,*
  - *pregnancy* [73];
- **засоби захисту:**
  - *masks (FFP3, surgical, medical-grade)* [77];
- **спосіб захисту організму:**
  - *immunity* [80];
- **процес зараження:**
  - *an infection* [82];
- **види заражень:**
  - *abortive infection,*
  - *coronavirus infection,*
  - *Covid infection* [78];
- **типи пацієнтів:**
  - *Covid and non-Covid patients,*
  - *Parkinson's patient* [77];
- **види раку:**
  - *pancreatic cancer,*

- *stomach cancer*,
- *“silent killer”* [79];
- **ВИДИ ТЕСТУВАННЯ:**
  - *a blood test*,
  - *lab test*,
  - *coronavirus test*;
  - *nose swab test*,
  - *rapid test kit*,
  - *test to diagnose the cancer* [81];
- **ВІРУСИ:**
  - *Ebola*,
  - *HIV*,
  - *Coronavirus* [83];
- **ОПИС МЕДИЧНОЇ СИТУАЦІЇ:**
  - *emergency brake*,
  - *a deteriorating health situation*,
  - *pandemic*,
  - *emergency situation* [85];
- **НАЗВИ ЛІКІВ:**
  - *drugs*,
  - *immunosuppressants*,
  - *morphines*,
  - *potent opoid painkillers*,
  - *sedation*,
  - *dexamethasone* [84];
- **СПОСОБИ\МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ:**
  - *therapy*,

- *hospital treatment,*
- *glial cell-line-derived neurotrophic factor [GDNF],*
- *oxygen therapy [86];*

● **НАЗВИ СИМПТОМІВ:**

- *anosmia (loss or altered sense of smell),*
- *dry skin,*
- *countinuous cough,*
- *involuntary shaking,*
- *headache,*
- *sore throat,*
- *runny nose,*
- *stuffed nose,*
- *fever,*
- *muscle ache,*
- *chill,*
- *headache,*
- *fatigue,*
- *tiredness,*
- *nausea,*
- *uncontrollable tremors,*
- *essential tremor [87];*

● **НАЗВИ СИНДРОМІВ:**

- *IBS (Irritable bowel syndrome) [88];*

● **ПРОЦЕСИ В ОРГАНІЗМІ:**

- *the bloodstream [89];*

● **АНАТОМІЧНІ НАЗВИ:**

- *lung cells,*

- *inflexible muscles,*
- *the brain receptors,*
- *mouth,*
- *body,*
- *neck,*
- *dying brain cells,*
- *armpit,*
- *arm,*
- *tongue,*
- *ear canal,*
- *forehead,*
- *pancreas,*
- *blood plasma* [90];
- **назви медичних приладів:**
  - *thermometer,*
  - *PPE [personal protective (or protection) equipment],*
  - *high-flow nasal oxygen system,*
  - *continuous positive airway pressure (CPAP),*
  - *ventilators,*
  - *swab sticks* [91];
- **терміни, пов'язані із генетикою:**
  - *gene,*
  - *the genetic make-up,*
  - *gene mutations,*
  - *gene silencing,*
  - *DNA* [92];
- **медичний персонал:**

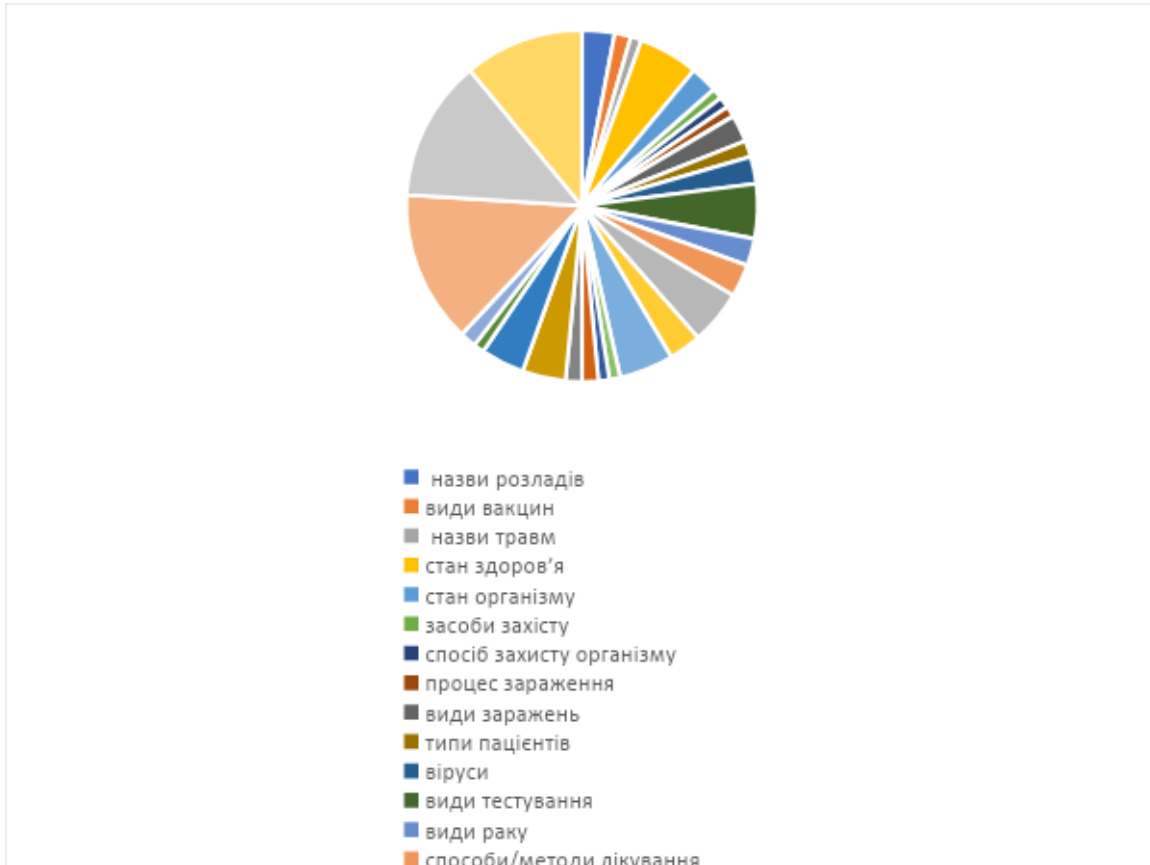
- *therapists,*
- *doctors,*
- *neonatologist,*
- *neurosurgeon,*
- *virologists* [93];
- **медичні процедури, маніпуляції:**
  - *(monthly) injections,*
  - *Jab* [94];
- **медичні галузі:**
  - *health services,*
  - *Immunology* [95];
- **медичні установи:**
  - *the Joint Committee on Vaccination and Immunisation (JCVI) committee,*
  - *pharmaceutical companies* [96];
- **медична документація:**
  - *A Covid vaccination certificate* [97].

Таким чином, ми проаналізували 125 медичних термінів (Рис. 2.1). Найчисельнішими групами серед тематичної класифікації медичної термінології є назви хвороб (14 %), назви симптомів (13%) та анатомічні назви (11%). Менш чисельними є групи:

- медична документація – 1%;
- медичні установи – 1,5%;
- медичні галузі – 1,5%;
- медичні процедури, маніпуляції – 1,5%;
- медичний персонал – 4%;
- терміни, пов'язані із генетикою – 4%;

- назви медичних приладів – 5%;
- процеси в організмі – 1%;
- назви синдромів – 1%;
- способи/методи лікування – 3%;
- назви ліків – 5%;
- опис медичної ситуації – 3%;
- віруси – 2,5%;
- види тестування – 5%;
- види раку – 2,5%;
- типи пацієнтів – 1,5%;
- види заражень – 2,5%;
- процес зараження – 1%;
- спосіб захисту організму – 1%;
- засоби захисту – 1%;
- стан організму – 2,5%;
- стан здоров'я – 5,5%;
- назви травм – 1%;
- види вакцин – 1,5%;
- назви розладів – 3%.

2.3. Структурно-семантичні особливості термінів «Здоров'я»

Важливість вивчення сучасної англомовної медичної термінології зумовлюється зростанням значення медицини для розв'язування нагальних проблем, пов'язаних зі здоров'ям людини. Зі збільшенням значимості спеціальної лексики в сучасній мові та внаслідок швидкого розвитку багатьох сфер людської діяльності актуальним стає комплексне вивчення терміносистем, у тому числі й медичної, з урахуванням лексико-семантичних особливостей термінів [42].

Мова медицини як одна з найдавніших сфер людської діяльності неодноразово потрапляла до кола уваги лінгвістів. Зацікавленість англомовними текстами медичного спрямування постійно зростає останнім

часом. Наукові дослідження, присвячені питанням особливостей медичної термінології, розглядалися такими вченими як Л. Ю. Зубова, Т. Р. Кияка, А. В. Боцман.

2.3.1 Структурні характеристики термінів «Здоров'я»

Вважається, що більшість термінів, які з'являються в словниковому складі мови, утворюються на базі вже наявних в ньому слів.

За структурою та будовою медичні терміни поділяють на:

- прості, що складаються з одного слова (*allergy, arthrodia*);
- складні, які складаються з двох слів і пишуться разом або через дефіс (*nurse-technical, cervical abscess*);
- терміни-словосполучення, що складаються з декількох компонентів (*internal cardiac massage, angiotensim-converting enzyme*).

Зокрема, вітчизняні мовознавці Т. Р. Кияк, А. М. Науменко і О. Д. Огуй наводять приклади термінів та пропонують таку ще групу [31]- буквенні умовні позначення. У нашому дослідженні було виявлено приклад такої групи- Blood samples showed these people already had (as in before the pandemic) *protective T-cells*, which recognise and kill cells infected with Covid [90].

Аналізуючи структурні особливості медичних термінів слід враховувати те, що фонд термінотворення в значній мірі збігається з фондом словотворчих засобів загальноживаної лексики. Так, В. П. Даниленко зазначає, що в термінології активними і продуктивними є ті ж способи, що і в загальній лексиці: семантичний, синтаксичний, морфологічний. Структурні

типи слів диференціюються залежно від кількості і характеру кореневих морфем, а також залежно від наявності словотворчих афіксів [30].

Проаналізувавши медичні терміни зібрані на сайті BBC, можна зробити висновок, що прості за будовою терміни зустрічаються найчастіше, друге місце займають складні, а терміни-словосполучення займають останнє місце.

Відповідно до поширеної класифікації термінів за структурними моделями [24], ми виокремили **однокомпонентні терміни**:

1. The EU has already announced plans for a digital certificate, which would cover anyone who is either *vaccinated* against Covid-19, has a negative test or has recently *recovered* [70].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *vaccinated* та *recovere*.

2. In addition, children who have not been able to receive *a vaccine* should be able to travel with their parents as long as they present a negative test, although further testing may be required on arrival [70].

У другому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *a vaccine*.

3. But practical concerns over the EU certificate remain, including questions over how long *immunity* lasts after *an infection* and whether further *jabs* will be needed amid the rapid spread of more contagious Covid variants [71].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *immunity*, *an infection*, *jabs*.

4. Experts have also said other hotspots are likely to emerge in the coming weeks as *the pandemic* moves through the country [72].

У четвертому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *the pandemic*.

5. It has overwhelmed its *hospitals* and delays in *testing, diagnosis and treatment* - as well as a shortage of critical care beds and crucial drugs - have resulted in a spike in deaths [72].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *hospitals, testing, diagnosis та treatment*.

6. Loss or altered sense of smell is a common symptom of *Covid*, although many other *viruses*, such as *flu*, can also cause it [73].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *Covid, viruses та flu*.

7. Lina Alnadi, 29, from London, developed *parosmia* after *Covid*, which means the odour of many common things has changed for her [73].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *parosmia та Covid*.

8. University of Oxford scientists have uncovered *a gene* that doubles the risk of lung failure and *death* from *Covid* [74].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *a gene, death та Covid*.

9. It's known that signals from food reach a part of the *brain* called *the hypothalamus*, telling it about the body's nutritional health, and triggering growth [75].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *brain та the hypothalamus*.

10. The discovery could lead to *drugs* to improve muscle mass and treat delayed growth, UK researchers say [75].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *drugs*.

11. *Therapists* had to help him learn how to breathe and use his *mouth* to eat [76].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *therapists* та *mouth*.

12. Dr Brian Sims, the University of Alabama at Birmingham *neonatologist* who oversaw the delivery... [76].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *neonatologist*

13. "When I do go out, I'm worried walking close to strangers, or if someone is *coughing* without *a mask* I would be worried about the potential of catching something [77].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *coughing* та *a mask*.

14. He also developed *epilepsy* as a result of HIV [78].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *epilepsy*.

15. UK contaminated *blood* inquiry [79].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *blood*.

16. Their current report shows heart disease, *epilepsy* and *stroke* continue to be the most common causes of *death* [80].

17. The steroid *dexamethasone* has been shown to cut the risk of *death* by a third for patients on *ventilators* and by a fifth for those on *oxygen* [81].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *dexamethasone*, *death*, *ventilators* та *oxygen*.

18. A steroid drug commonly used to treat *asthma* called budesonide ... [82].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *asthma*.

19. Of those, 11% fail to generate any detectable antibodies four weeks after two vaccine doses - many were patients with *vasculitis* on the drug rituximab [83].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *vasculitis*.

20....particularly those that are typically difficult to identify early or for which there are no NHS screening programmes - such as *lung*, *pancreas* or stomach cancers [84].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *lung* та *pancreas*.

21. It works by finding chemical changes in fragments of genetic code - cell-free DNA (cfDNA) - that leak from *tumours* into *the bloodstream* [85].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *tumours* та *the bloodstream*.

22. In the UK, the proportion of the population who have *antibodies* due to *vaccination* or *infection* or both is very high, so essentially more people are protected," said Prof Balloux [86].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *antibodies*, *vaccinatio* та *infection*.

23. One of Germany's top *virologists* has warned that a further 100,000 people will die from Covid if nothing's done to halt an aggressive fourth wave [87].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *virologists*.

24. There are 18 *patients* on the Covid ward. Just four were *vaccinated* [87].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *patients* та *vaccinated*.

25. *Doctors* here told us that nearly half of the people who end up here will die [88].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *Doctors*.

26. "I have a feeling that it should never go into my body, and I will fight all I can to prevent it coming into my *body*" [89].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *body*.

27. Companies decide their own *health* and safety measures, and insisting on masks could be a reasonable rule [90].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *health*.

28. Face coverings worn over the *nose* and *mouth* reduce the spread of coronavirus droplets from *coughs*, *sneezes* and while speaking [90].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *nose*, *mouth*, *coughs* та *sneezes*.

29. Fit snugly over mouth, nose and *chin* [90].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *chin*.

30. Covid symptoms: Is it *a cold* or *coronavirus*? [91].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *a cold* та *coronavirus*.

31. But researchers say for some people, having Covid can feel "more like a bad cold" with symptoms such as *a headache*, sore throat and a runny nose [91].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *a headache*.

32. Does *a fever* mean I have *coronavirus*? [91].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *a fever* та *coronavirus*.

33. Place thermometer tip in centre of *armpit* [91].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *armpit*.

34. Gently tug on *ear* to straighten ear canal [91].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *ear*.

35. *Flu* usually comes on suddenly and sufferers will often experience muscle aches, *chills*, *headaches*, *tiredness*, a sore throat and a runny or stuffed nose, along with the *cough* [91].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *chills*, *headaches*, *tiredness* та *cough*.

36. US guidelines say people with the following *symptoms* may have *Covid*: *fever* or *chills*, *cough*, shortness of breath or difficulty breathing, *fatigue*, muscle or body aches, headache, *nausea* or *vomiting*, *diarrhoea* [91].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *symptoms*, *Covid*, *chills*, *cough*, *fatigue*, *nausea*, *vomiting* та *diarrhoea*.

37. However, Steven Gill, *the neurosurgeon* who pioneered the treatment at Southmead Hospital, said scans [92].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *the neurosurgeon*.

38. Mr Ellis said his wife of 32 years died just a few weeks after finding a *lump* on her *neck* [92].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *lump* та *neck*.

39. This likely came from the *body* learning how to fight viruses that are related to the one which has swept the world [93].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *body*.

40. Before treatment, Liz, from County Durham, remembers *the trauma* of living in "total pain" and, at its worst, she spent two years *paralysed* in hospital [91].

В цьому реченні ми бачимо такі однокомпонентні терміни, як *the trauma* та *paralysed*.

41. "There's really nothing to stop us targeting so many different diseases from cancer to cardiovascular disease to *cholesterol* problems" [91].

У цьому прикладі однокомпонентним медичним терміном є *cholesterol*.

Також ми викоремили **двокомпонентні терміни** (тобто ті, які складаються з одного іменника і прикметника узгодженого/неузгодженого):

1. Reused *nose swab* scam busted in Indonesia airport [72].

У цьому прикладі двокомпонентним медичним терміном є *nose swab*.

2. The team searched through *the genetic make-up* of half a million volunteers signed up to the UK Biobank... [74].

У цьому прикладі двокомпонентним медичним терміном є *the genetic make-up*.

3. Children found to have *gene mutations* which disrupt *the brain receptors* [74].

В цьому реченні ми бачимо такі двокомпонентні терміни, як *gene mutations* та *the brain receptors*.

4. The discovery could help children with serious delays in growth and puberty, as well as those who become frail with *chronic diseases* and need to build up muscle [74].

У цьому прикладі двокомпонентним медичним терміном є *chronic diseases*.

5. *A full-term pregnancy* is usually 40 weeks, making Curtis nearly 19 weeks premature [75].

У цьому прикладі двокомпонентним медичним терміном є *a full-term pregnancy*.

6. Curtis still needs *supplemental oxygen* and a feeding tube [76].

У цьому прикладі двокомпонентним медичним терміном є *supplemental oxygen*.

7. The discovery could lead to drugs to improve *muscle mass* and treat delayed growth, UK researchers say [75].

У цьому прикладі двокомпонентним медичним терміном є *muscle mass*.

8. An important trial will test how to boost Covid jab protection in vulnerable patients whose *immune systems* are weakened by drugs they need for other health conditions [76].

У цьому прикладі двокомпонентним медичним терміном є *immune systems*.

9. She takes methotrexate for her *psoriatic arthritis* to help treat her *swollen joints* and *dry skin*.

В цьому реченні ми бачимо такі двокомпонентні терміни, як *psoriatic arthritis*, *swollen joints* та *dry skin*.

- 10.... without the risk of flare-up of their *long-term illness* which affects their daily lives so heavily [77].

У цьому прикладі двокомпонентним медичним терміном є *long-term illness*.

11. Barry had *a mental breakdown* and he was sectioned [78].

У цьому прикладі двокомпонентним медичним терміном є *a mental breakdown*.

- 12.... vaccine due to evidence linking it to rare *blood clots* [79].

У цьому прикладі двокомпонентним медичним терміном є *blood clots*.

13. It is thought low levels of oxygen in the body during strenuous exercise could be leading to a process called *oxidative stress* in the *motor neurones* - some of the biggest and most oxygen-demanding cells in the body [80].

В цьому реченні ми бачимо такі двокомпонентні терміни, як *oxidative stress* та *motor neurones*.

14. Another drug being assessed by the Principle trial is Ivermectin, which is commonly used to treat a wide range of *parasitic diseases* such *river blindness* [81].

В цьому реченні ми бачимо такі двокомпонентні терміни, як *parasitic diseases* та *river blindness*.

15. "We have to act right now," said Christian Drosten, who described a real *emergency situation* [85].

У цьому прикладі двокомпонентним медичним терміном є *emergency situation*.

16. Prof Chris Whitty and Sir Patrick Vallance explain when they'll still use *face masks* [86].

У цьому прикладі двокомпонентним медичним терміном є *face masks*.

17. Face coverings worn over the nose and mouth reduce the spread of *coronavirus droplets* from coughs, sneezes and while speaking [86].

У цьому прикладі двокомпонентним медичним терміном є *coronavirus droplets*.

18. But researchers say for some people, having Covid can feel "more like a bad cold" with symptoms such as a headache, *sore throat* and a runny nose [87].

У цьому прикладі двокомпонентним медичним терміном є *sore throat*.

19. Place *thermometer tip* in centre of armpit [87].

У цьому прикладі двокомпонентним медичним терміном є *thermometer tip*.

20. Gently tug on ear to straighten *ear canal* [87].

У цьому прикладі двокомпонентним медичним терміном є *ear canal*.

У сучасній медичній термінології надзвичайно широкого поширення набули терміни, до складу яких входять імена власні. Структурно епоніми найчастіше представляють собою двокомпонентні термінологічні сполучення, в які, поряд з ім'ям власним, входить тематичне і структурне ядро з узагальнюючим значенням: клінічна термінологія [95].

Епонімічні терміни можуть включати в свій склад власні імена одне, два і більше. У процесі дослідження було виявлено 2 приклади епонімічних термінів, речення 15 та 16.

15. He intends to start a trial on patients with motor neurone disease next year and hopes the same gene therapy could one day help cure sufferers of *Parkinson's disease* as well [88].

16. ...then almost anything is possible in terms of treating *diseases* including *Alzheimer's* and cancer and everything else," Prof Rees said [91].

Епонімічні терміни пов'язані з культурно-історичними конотаціями. В певній мірі епоніми виконують меморіальну функцію, тобто, нагадують про внесок конкретних вчених в розвиток медичної науки і практики [96].

17. Gene silencing medicine transforms *crippling pain* [91].

18. Lesley Ellis was a successful businesswoman when she died aged 59 of *pancreatic cancer* [89].

19. "There's really nothing to stop us targeting so many different diseases from cancer to *cardiovascular disease* to cholesterol problems" [91].

Нами також було виокремлено **трикомпонентні конструкції**:

1. Until the EU-wide pass, known as *the digital green certificate*, is launched, countries "should be able to accept certificates from non-EU countries based on national law", the European Commission added [73].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *the digital green certificate*.

2. But the proposals will also contain an "emergency brake" allowing member states to limit travel quickly in response to new variants or *a deteriorating health situation* in non-EU countries [73].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *a deteriorating health situation*.

3. All require two injections for maximum protection, except for the *single-dose Janssen/Johnson & Johnson vaccine* [73].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *single-dose vaccine*.

4. University of Oxford scientists have uncovered a gene that doubles *the risk of lung failure* and death from Covid [75].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *the risk of lung failure*.

5. An important trial will test how to boost *Covid jab protection* in vulnerable patients whose immune systems are weakened by drugs they need for other health conditions [76].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *Covid jab protection*.

6. Hopefully the trial will make a big difference for people on *immune-suppressing medicines* giving reassurance...[76].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *immune-suppressing medicines*.

7. And they advise women to be as healthy as possible before and during pregnancy, and to take *folic acid supplements* [78].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *folic acid supplements*.

8. University of Oxford starts new *Ebola vaccine trials* [79].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *Ebola vaccine trials*.

9. A *Covid vaccination certificate*, a HSE vaccination record or another proof of immunity will be needed [80].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *a Covid vaccination certificate*

10. He added that vulnerable people should wear *medical-grade masks* [80].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *medical-grade masks*.

11. Modelling data on *the immunity booster jabs* provided to the UK population will be published next week, he said [81].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *the immunity booster jabs*.

12.It is thought low levels of oxygen in the body during strenuous exercise could be leading to a process called oxidative stress in the motor neurones - some of the biggest and most *oxygen-demanding cells* in the body [81].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *oxygen-demanding cells*.

13.The *monoclonal antibody treatment* is designed for patients who have failed to make their own natural antibodies to fight the virus, and who often experience the most severe symptoms [82].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *monoclonal antibody treatment*.

14.People enrolled on the trial include patients with cancer, inflammatory arthritis, diseases of the kidney or liver and those who are having a *stem cell transplant* [81].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *stem cell transplant*.

15.Some patients with *impaired immune systems* have a low or absent antibody response after receiving two doses of Covid vaccine, a UK study has found [81].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *impaired immune systems*.

16.But around one-in-10 had signs of being exposed, but never had symptoms, never tested positive and never developed *Covid-fighting antibodies* in their blood [90].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *Covid-fighting antibodies*.

17. Blood samples showed these people already had (as in before the pandemic) *protective T-cells*, which recognise and kill cells infected with Covid [90].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *protective T-cells*.

18. *Gene silencing medicine* transforms crippling pain [91].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *Gene silencing medicine*.

19. The drug treats *acute intermittent porphyria*, which runs in families and can leave people unable to work or have a normal life [91].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *acute intermittent porphyria*.

20. Both became used to taking *potent opioid painkillers* on a daily basis [91].

У цьому прикладі трикомпонентним медичним терміном є *potent opioid painkillers*.

Серед медичних термінів також було виокремлено **багатокомпонентні аналітичні терміни:**

1. It has overwhelmed its *hospitals* and delays in *testing, diagnosis and treatment* - as well as *a shortage of critical care beds* and crucial drugs - have resulted in a spike in deaths [74].

У цьому прикладі багатокomпонентним аналітичним терміном є *shortage of critical care beds*.

2. Airport authorities had used *antigen rapid test kits* supplied by Kimia Farma [75].

У цьому прикладі багатокomпонентним аналітичним терміном є *antigen rapid test kits*.

3. *Vitamin A nasal drops* might be able to treat *the loss or altered sense of smell* in some people who have had Covid, UK researchers say [76].

У цьому прикладі багатокomпонентними аналітичними термінами є *Vitamin A nasal drops* та *he loss or altered sense of smell*.

4. "The routine use of *high-flow nasal oxygenation*, which can consume large amounts of oxygen, should be reconsidered, as it did not improve outcomes [79].

У цьому прикладі багатокomпонентним аналітичним терміном є *high-flow nasal oxygenation*.

5. The new vaccine developed by Oxford scientists is based on a weakened version of a common *cold virus that has been genetically modified*...[73].

У цьому прикладі багатокomпонентним аналітичним терміном є *cold virus that has been genetically modified*.

6. *A deep brain ultrasound treatment* to help people with uncontrollable tremors is available in Scotland for the first time [83].

У цьому прикладі багатокomпонентним аналітичним терміном є *a deep brain ultrasound treatment*.

2.3.2 Терміни-аббревіатури

Одним із найпоширеніших різновидів термінології медичних текстів є терміни-аббревіатури. У науковій праці Л. Ю. Зубови зазначається, що аббревіація медичних термінів є продуктивним способом термінотворення. На думку дослідниці, найбільш поширені медичні аббревіатури в англійській мові, в той час як в українській мові медична аббревіація менш репрезентативна, хоча її роль постійно зростає. Авторка ділить аббревіатури на два великі класи (графічні та лексичні), а кожен клас поділяє на види [24].

Говорячи про дефініцію, вчені дотримуються думки, що під аббревіатурою варто розуміти будь-який скорочений варіант написання та вимови слова (терміна) чи словосполучення: вона може складатися із початкових літер, окремих складів у різних комбінаціях, повного першого слова та скороченого другого, тобто незалежно від структури і характеру отриманої одиниці [54].

Науковці, такі як І.В. Семенчук та Н.В. Мечковская [54] ділять аббревіатури на ініціальні аббревіатури і акроніми. Ініціальними аббревіатурами є скорочення слова або фрази, послідовність початкових букв, кожна з яких проголошується окремо, наприклад: *CPAP* (continuous positive airway pressure). Акроніми розглядаються як аббревіатурні скорочення, які мають свою власну вимову, наприклад: *MND* (motor neurone disease). Часто акроніми читаються як звичайні слова, наприклад: the Joint Committee on Vaccination and Immunisation (*JCVI*).

Абревіатура складається із початкових літер, окремих складів у різних комбінаціях, повного першого слова та скороченого другого.

Зокрема, на сайті БІ-БІ-СІ були виявленні наступні терміни-аббревіатури:

1. More than 4,500 people in Britain contracted Hepatitis C and *HIV* because of Factor VIII [71].
2. I developed *IBS*, psoriasis [71].
3. ...added this would be a decision for the Joint Committee on Vaccination and Immunisation (*JCVI*) committee to make [76].
4. "The numbers of high profile athletes affected with *MND* (motor neurone disease) is not a coincidence" [77].
5. The results showed every 12 patients moved from standard therapy to *CPAP* (continuous positive airway pressure) would prevent one needing ventilation [79].
6. "There's a number of factors - we know there were challenges around *PPE* [personal protective (or protection) equipment] at the start." [80].
7. It works by finding chemical changes in fragments of genetic code - cell-free *DNA* (*cfDNA*) - that leak from tumours into the bloodstream [82].
8. Members of the public can buy *FFP3 masks*, but they won't provide the highest protection unless fitted correctly [86].
9. If you usually have a cough because of a long-standing medical condition like *COPD*, it may be worse than usual [87].
10. The experimental treatment, called glial cell line-derived neurotrophic factor [*GDNF*], involved injecting a long metal probe into the brain, to infuse a type of brain cell known as *GDNF*, to bring dying cells back to life [88].

Проаналізувавши вибірку, можна зробити висновок, що однокомпонентні терміни становлять найчисельнішу групу, а багатоконпонентні аналітичні терміни є найменша за чисельністю група.

Вважається, що медичні терміни, як і загальноживані слова, є системними мовними одиницями, їх системний статус визначається наявністю лексичного значення в обох мовних одиницях.

Таким чином, медичний термін співвідноситься з поняттям і уявленням, формами логічного і образного мислення. Враховуючи вищезазачену інформацію, семантика терміна є комплексом взаємодіючих між собою лексичних значень.

ВИСНОВКИ

Отже, підсумовуючи особливості інтернет-дискурсу, зауважимо, що виникнення мережі Інтернет стало проривом у розвитку як інформаційних технологій, так і спілкування. Зокрема, на сьогодні в лінгвістиці не існує єдиного підходу до класифікації жанрів інтернет-дискурсу. Власне науковці не можуть виокремити єдині критерії жанрів віртуального середовища, оскільки проблема віртуальних жанрів складна й багатогранна. На нашу думку, це нелегке завдання, адже інтернет-середовище, технології безперервно вдосконалюються.

Особливістю також є такі лексичні одиниці мови, як зменшувально-пестлива лексика, молодіжний сленг, просторіччя, оцінна лексика, транслітерація іноземних слів та жаргонізми. В лексиці Інтернет-сайтів зустрічаються звуконаслідувальні слова. Це слова, які служать для імітації звуків навколишньої дійсності засобами мови. Звуконаслідування є одиницями мови та використовують звуковий склад мови, тому вони не можуть бути повністю ідентичними природним звукам. Кожна мова по-своєму освоює звучання зовнішнього світу, і звуконаслідування різних мов не збігаються один з одним, хоча нерідко мають схожість.

Інтернет-сленгізи набувають актуальності в контексті інформаційно-технологічного процесу, розширення міжнародних відносин, допомагаючи багатьом краще зрозуміти особливості національної картини світу. Розуміння та знання мови Інтернету допомагає адаптуватися до природного мовного середовища, сприяє розвитку комунікативної компетенції. Незнання мови Інтернету призводить до численних курйозів і непорозумінь у процесі спілкування.

Відповідно до цих показників визначається співвідношення раціональнологічних та емоційно-риторичних мовних структур, а також форми подання авторства в тексті та характер авторської модальності. У сфері мережевої жанрової стратифікації багато дослідників виділяють такі електронні гіпертексти: художні, нехудожні, наукові, навчальні енциклопедичні.

Кожен сайт має два унікальних ідентифікатори: IP-адресу –номерний ідентифікатор та доменне ім'я – словесний ідентифікатор. Структуру власної назви будь-якого Веб-сайту можна зобразити як сукупність трьох блоків: специфікатор схеми (http:) + сайтонім + публічний суфікс (.com, .org). Конститутивними ознаками домашньої сторінки є: насиченість інформацією; багатоплановість організації інформації; наявність елементів дизайну, притаманних тільки web-дизайну сайта.

Таким чином, ми проаналізували 125 медичних термінів (Рис. 2.1). Найчисельнішими групами серед тематичної класифікації медичної термінології є назви хвороб (14 %), назви симптомів (13%) та анатомічні назви (11%). Менш чисельними є групи: медична документація – 1%; медичні установи – 1,5%; медичні галузі – 1,5%; медичні процедури, маніпуляції – 1,5%; медичний персонал – 4%; терміни, пов'язані із генетикою – 4%; назви медичних приладів – 5%; процеси в організмі – 1%; назви синдромів – 1%;

способи/методи лікування – 3%; назви ліків – 5%; опис медичної ситуації – 3%; віруси – 2,5%; види тестування – 5%; види раку – 2,5%; типи пацієнтів – 1,5%; види заражень – 2,5%; процес зараження – 1%; спосіб захисту організму – 1%; засоби захисту – 1%; стан організму – 2,5%; стан здоров'я – 5,5%; назви травм – 1%; види вакцин – 1,5%; назви розладів – 3%.

Проаналізувавши медичні терміни зібрані на сайті ВВС, можна зробити висновок, що прості за будовою терміни зустрічаються найчастіше, друге місце займають складні, а терміни-словосполучення займають останнє місце.

Вважається, що медичні терміни, як і загальноживані слова, є системними мовними одиницями, їх системний статус визначається наявністю лексичного значення в обох мовних одиницях.

Таким чином, медичний термін співвідноситься з поняттям і уявленням, формами логічного і образного мислення. Враховуючи вищезазачену інформацію, семантика терміна є комплексом взаємодіючих між собою лексичних значень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авербух К.Я. Терминологическая вариантность: теоретический и прикладной аспект. Вопросы языкознания : сб. науч. трудов. М. : РАН, 1986. № 6. С. 38–49.
2. Аласанія М.В. Лексичні особливості англомовного комунікативного простору інтернет-дискурсу. URL: <http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v10/v10-1/25.pdf>
3. Арутюнова Н. Д. Речь. Лингвистический энциклопедический словарь. М. : Научное издательство «Большая Российская энциклопедия», 2002. С.136 – 137.
4. Балабан О. О. Дискурс-теорії і дискурс-аналіз: історія і перспективи. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/apif/2010_5/balaban_pdf

5. Бахтин М. М. Проблема речевых жанров : Литературно-критические статьи. М. : Худ. лит., 1986. С. 428-472.
6. Беднарчик Р. М. Газетний текст у медіалінгвістичному дискурсі. Студентські наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». 2011. Вип. 4. С. 9–13.
7. Білякова Д.О. Сучасний інтернет-ономастикон: лінгвістичні та перекладазнавчі виміри. URL: http://www.vtei.com.ua/konfa/03_10_19/2/1.pdf
8. Викулова Л.Г. Основы теории коммуникации : практикум : учебное пособие. Москва : АСТ : АСТ Москва : Восток - Запад, 2008. 316 с.
9. Воротникова Ю.С. Реализация новостного дискурса в электронных новостных СМИ: автореф. канд.филол.наук: 10.02.04 / РГПУ. 2005.
10. Галичкина Е. Н. Специфика компьютерного дискурса на английском и русском языках : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.20. Астрахань, 2001. 22 с.
11. Гальперин И.Р. Очерки по стилистике английского языка. М.: Изд-во литературы на иностранных языках, 1958. 459 с.
12. Горина Е.В. Дискурс Интернета: определение понятия и методология исследования. *Филологические науки*. Вопросы теории и практики. Тамбов: Грамота, 2014. № 11 (41). Ч. II. С. 64-67.
13. Горошко Е. И. Виртуальное Жанроведение: устоявшееся и спорное. Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Сер. «Филология. Социальные коммуникации». 2011. Т. 24 (63). №1. Ч. 1. С. 105-124.
14. Гарбовский Н. К. Теория перевода. М. : Изд.-во Моск. ун.-та, 2004. 544 с.

15. Гудзь Н. О. Інтернет-дискурс як новий тип комунікації: структура, мовне оформлення, жанрові формати. In: Сучасні лінгвістичні студії : Навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2015. Сс. 61-87.
16. Дейк Т.А. Вопросы прагматики текста : пер. с англ. Новое в зарубежной лингвистике. М., 1978. Вып. 8. С. 259–336.
17. Демьянков В. З. Доминирующие лингвистические теории в конце XX века. Язык и наука XX века. М. : Ин-т языкознания РАН, 1995. С. 239- 320.
18. Добросклонская Т.Г. Вопросы изучения медиатекстов (опыт исследования современной английской медиаречи). М. : Едиториал УРСС, 2005. 288с.
19. Добросклонская Т. Г. Медиалингвистика: системный подход к изучению языка СМИ. Москва: Флинта , 2008. 203 с.
20. Загнітко А. П. Основи дискурсології. Донецьк: ДонНУ, 2008. 194с.
21. Закревський А.М. Контент друкованих видань та їх інтернет-версій: спільне та відмінне. URL: http://ir.nusta.edu.ua/bitstream/123456789/8023/1/061_%D0%97%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%20%D0%90%D0%9C_2021.pdf
22. Зацний Ю.А. Розвиток словникового складу сучасної англійської мови. Запоріжжя: Запорізький державний університет, 1998. 431 с.
23. Золотухін Г.О., Литвиненко Н.П., Місник Н.В. Фахова мова медика: Підручник.К.: Здоров'я, 2002. 392 с.
24. Зубова Л. Ю. Английские медицинские аббревиатуры как часть профессиональной языковой картины мира : на фоне их русских и французских аналогов : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня

- канд. філ. наук : спец. 10.02.04 "Романские языки" / Зубова Людмила Юрьевна. Воронеж, 2010.
25. Иванов Л. Ю. Язык в электронных средствах коммуникации. Культура русской речи. М. : Флинта : Наука, 2003. С. 791-793.
  26. Иванова Е.В. Концептуальная метафора в эколлингвистике. Языкознание и литературоведение в синхронии и диахронии : межвуз. сб. науч. статей. Вып. 1. Тамбов. 2006. С.189-191
  27. Іноземців Е. Лінгвістичні особливості інтернет-дискреу та питання його атоматичної обробки. URL: http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/11431/Inozemtsev_fif_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y
  28. Калмыков А.А. Интернет-журналистика. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. 383с.
  29. Капанадзе Л.А. Структура и тенденции развития электронных жанров. URL: <http://rus.lseptember.ru/002/21/7.htm>
  30. Капанадзе Л. А. О понятиях «термин» и «терминология». Развитие лексики современного русского языка. М., 1965.
  31. Кияк Т. Р. Лингвистические аспекты терминоведения : Учеб. Пособие. М-во высш. и сред. спец. образования УССР Учеб.-метод. каб. по высш. образованию, Черновиц. гос. ун-т. - Киев : УМКВО, 1989. 103 с.
  32. Компанцева Л. Ф. Интернет-комунікація міждисциплінарність парадигми. East European Journal of Psycholinguistics. 2015 №2. С. 76–85.
  33. Красных В. В. Основы психоллингвистики и теории коммуникации: курс лекций. М., 2001. С. 200-201.

34. Кубрякова Е.С. О контурах новой парадигмы знания в лингвистике: Структура и семантика художественного. Доклады Международной VII конференции. М.: Московский государственный открытый педагогический университет, 1999. С. 123-135.
35. Лотте Д. С. Основы построения научно-технической терминологии. М.: Московский лицей, 2006. 528 с.
36. Лукашенко Н. Г. Іспаномовний Інтернет-дискурс: комунікативнопрагматичний та лінгвостилістичний аспекти (на матеріалі форумів з проблематики родинних стосунків) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філолог. наук : 10.02.05. Київ. 2006. 22 с.
37. Лутовинова О. В. Лингво-культурологические характеристики виртуального дискурса. Волгоград : Перемена, 2009. 477 с.
38. Матвєєва С. А. САЙТ ЯК ЖАНР ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ (на матеріалі персональних сайтів учених) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філ. наук : спец. 10.02.15 "загальне мовознавство". Донецьк, 2006. 19 с.
39. Микитенко П., & Кучеренко І. ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИЙ АНАЛІЗ АНГЛІЙСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕКТРОННИХ ТАБЛИЦЬ. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*, 2(14). 2021. Сс. 129–143. URL: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.14.2021.236888>
40. Місяць Н. Гіпертекст – новий крок у розвитку тексту. Волинь-Житомирщина. Історико-філологічний збірник з регіональних проблем. 2002. № 9. С. 103-105. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/38233/20-Misyats2.pdf?sequence=1>

41. Михайлов В.А., Михайлов С.В. Особенности развития информационнокоммуникативной среды современного общества. Актуальные проблемы теории коммуникации. СПб. СПбГПУ, 2004. С. 34-52.
42. Огегніцька Л. В. Історія становлення медичної термінології. URL : www.rusnauka.com./19_TSN.../3_174070.doc.htm_.
43. Онуфрієнко Г. Термін комунікація в поняттєвому вимірі й лінгвістичному контексті. Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". 2010. № 675. С. 154-160.
44. Особливості використання медичної термінології у серіалі «House M. D.» URL: https://ktpam.kpi.ua/sites/default/files/img/%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B0_%D0%A4%D0%B8%D1%81%D1%83%D0%BD_%D0%9B%D0%90-%D0%B781_%D0%9E%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97_%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97_%D1%83_%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%96_House%20M.D..pdf
45. Павлова Е. В. Специфика передачи терминов различных типов при переводе с английского языка на русский. Интерэкспо Гео-Сибирь scholar. 2014. №2. С. 5.
46. Паршак К. Д. Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 10: Проблеми граматики і лексикології української мови. 2014. Вип. 11. С. 196-199. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_10_2014_11_46.

47. Пономарів О. Д. Стилiстика сучасної української мови. Тернопiль: Навчальна книга. Богдан, 2000. С. 96-102.
48. Полiщук Н.О. Термiвнолексика як джерело оновлення газетного тексту. URL:
https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/dis_polishchuk.pdf
49. Потапова Р. К. Речевая коммунікація. От звука к высказыванию. Москва, 2012. 466 с.
50. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика навчальний посiбник. Львiв : ПАІС, 2010. 246 с.
51. Процес комунікацій. URL::
http://pidruchniki.com/16900527/menedzhment/protses_komunikatsiy
52. Распопина Е. Ю. Стратегический аспект информационного жанра интернет-дискурса: автореф. дис. на соискание учён. степени канд. филол. наук: спец. 10.02.19 "Теория языка". Иркутск, 2012. 21 с.
53. Рецкер Я. И. Теория перевода и переводческая практика. Очерки лингвистической теории перевода. М.: Р. Валент, 2004.
54. Сдобников В. В. Теория перевода. М. : АСТ : Восток-Запад; Владимир : ВКТ, 2008. 448 с.
55. Северина Е. А. Жанры коммуникации в интернет-среде. Вестник МГЛУ. 2013. №15. С. 206–215.
56. Селиванова Е.А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации: Монографическое учебное пособие. К. ЦУЛ, «Фитосоциоцентр», 2002. 336 с.
57. Селиванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля. К., 2011. 844 с.
58. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність: монографія. К., 2002. 392 с.

59. Табінська І. Діалог і діалогічний текст: джерела, засади, адаптація в медіа. Вісник Львівського університету. Серія Журналістика. 2019. С. 335–342.
60. Татаринів В.А. Общее терминоведение: Энциклопедический словарь. М: Московский лицей, 2006. С. 43.
61. Ткач А.В. Сучасна українська медична термінологія: проблеми та перспективи розвитку. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. 2010. Вип. 23. С. 247-252. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkpnu_fil_2010_23_55
62. Усачева О. Ю. К вопросу о жанрах интернет-коммуникации. Вестник. С. 55–65.
63. Феськова І.В. Збірник студентських наукових праць. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/1866/1/%D0%A4%D0%B5%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%86.%D0%92..pdf>
64. Фомичева, И.Д. Социология Интернет-СМИ. М. : Изд-во факульт. журналистики Моск. гос. ун-та, 2005. 79 с.
65. Шилінська І. Лінгвостилістичні аспекти інтернет-комунікації. *Мандрівець : Журнал гуманітарних студій*. 2014. № 5. С. 67-69.
66. Щипицина Л.Ю. Классификация жанров компьютерно-опосредованной коммуникации по их функции. URL: https://lib.herzen.spb.ru/media/magazines/contents/1/114/shchipitsina_114_171_178.pdf
67. Юртаева Е. С. Характеристики виртуальной языковой личности в коммуникативном пространстве Интернет-дискурса. Иностранные языки в контексте межкультурной коммуникации. 2016. С. 307–312.

68. Якобсон Р. Лингвистика и поэтика. Структурализм: «за» и «против». М., 1975. С. 193–230.
69. Crystal D. Language and the Internet. Cambridge University Press. 2001. 275 p.

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ

70. BBC. EU unveils plans for overseas tourists to return. URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-56970398>
71. BBC. India Covid: Opposition calls for full national lockdown. URL: <https://www.bbc.com/news/world-asia-india-56976214>
72. BBC. Covid: Reused nose swab scam busted in Indonesia airport. URL: <https://www.bbc.com/news/world-asia-56990253>
73. BBC. Vitamin A treatment trial for Covid loss of smell. URL: <https://www.bbc.com/news/health-58705938>
74. BBC. High-risk Covid gene more common in South Asians. URL: <https://www.bbc.com/news/health-59165157>
75. BBC. The brain sensor discovery behind humans getting taller. URL: <https://www.bbc.com/news/health-59140359>
76. BBC. Alabama boy certified as world's most premature baby. URL: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-59243796>
77. BBC. Covid: Medication holiday may boost vaccine protection. URL: <https://www.bbc.com/news/health-59252739>
78. BBC. My father died of HIV from infected blood scandal. URL: <https://www.bbc.com/news/uk-scotland-59248366>
79. BBC. URL: <https://www.bbc.com/news/health-59248345>

80. BBC. URL: <https://www.bbc.com/news/uk-england-oxfordshire-59245679>
81. BBC. URL: <https://www.bbc.com/news/health-55274833>
82. BBC. Covid vaccine: How many people are vaccinated in the UK? URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-59258326>
83. BBC. Covid: 'No reason' not to give boosters to under-50s. URL: <https://www.bbc.com/news/uk-59273273>
84. BBC. Motor neurone disease: Intense exercise increases risk, say scientists. URL: <https://www.bbc.com/news/health-57431412>
85. BBC. Coronavirus treatments: What progress is being made? URL: <https://www.bbc.com/news/health-52354520>
86. BBC. Covid: Pressured oxygen reduces ventilator need. URL: <https://www.bbc.com/news/health-58088508>
87. BBC. Huge gulf in hospitals' ability to contain Covid. URL: <https://www.bbc.com/news/health-58186709>
88. BBC. Covid jab response low for some immunosuppressed people. URL: <https://www.bbc.com/news/health-58317261>
89. BBC. Galleri cancer test: What is it and who can get it? URL: <https://www.bbc.com/news/health-58544874>
90. BBC. 'Life-changing' treatment to tackle tremors launched in Dundee. URL: <https://www.bbc.com/news/uk-scotland-tayside-central-57582411>
91. BBC. UK bucks Europe Covid trend but concern over winter. URL: <https://www.bbc.com/news/health-59262701>
92. BBC. Germany coronavirus: Record rise prompts warning of 100,000 deaths. URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-59234443>

93. BBC. Omicron: What are England's mask rules now? URL: <https://www.bbc.com/news/health-51205344>
94. BBC. Covid symptoms: Is it a cold or coronavirus? URL: <https://www.bbc.com/news/health-54145299>
95. BBC. Bath Parkinson's patient fundraising for second medical trial. URL: <https://www.bbc.com/news/uk-england-bristol-58582471>
96. BBC. Man gives £1m to pancreatic cancer research in memory of wife. URL: <https://www.bbc.com/news/uk-england-norfolk-58901070>
97. BBC. Covid-resistant people inspire new vaccine tactic. URL: <https://www.bbc.com/news/health-59207466>
98. BBC. Gene silencing medicine transforms crippling pain. URL: <https://www.bbc.com/news/health-58988006>

ДОДАТКИ

Додаток А

Вибірка

The EU has already announced plans for a digital certificate, which would cover anyone who is either *vaccinated* against Covid-19, has a negative test or has recently *recovered*.

In addition, children who have not been able to receive *a vaccine* should be able to travel with their parents as long as they present a negative test, although further testing may be required on arrival.

But practical concerns over the EU certificate remain, including questions over how long *immunity* lasts after *an infection* and whether further *jabs* will be needed amid the rapid spread of more contagious Covid variants.

Experts have also said other hotspots are likely to emerge in the coming weeks as *the pandemic* moves through the country.

It has overwhelmed its *hospitals* and delays in *testing, diagnosis and treatment* - as well as a shortage of critical care beds and crucial drugs - have resulted in a spike in deaths.

Loss or altered sense of smell is a common symptom of *Covid*, although many other *viruses*, such as *flu*, can also cause it.

Lina Alnadi, 29, from London, developed *parosmia* after *Covid*, which means the odour of many common things has changed for her.

University of Oxford scientists have uncovered *a gene* that doubles the risk of lung failure and *death* from *Covid*.

It's known that signals from food reach a part of the *brain* called *the hypothalamus*, telling it about the body's nutritional health, and triggering growth.

The discovery could lead to *drugs* to improve muscle mass and treat delayed growth, UK researchers say.

Therapists had to help him learn how to breathe and use his *mouth* to eat.

Dr Brian Sims, the University of Alabama at Birmingham *neonatologist* who oversaw the delivery...

When I do go out, I'm worried walking close to strangers, or if someone is *coughing* without *a mask* I would be worried about the potential of catching something.

He also developed *epilepsy* as a result of HIV.

UK contaminated *blood* inquiry.

Their current report shows heart disease, *epilepsy* and *stroke* continue to be the most common causes of *death*.

The steroid *dexamethasone* has been shown to cut the risk of *death* by a third for patients on *ventilators* and by a fifth for those on *oxygen*.

A steroid drug commonly used to treat *asthma* called budesonide ....

Of those, 11% fail to generate any detectable antibodies four weeks after two vaccine doses - many were patients with *vasculitis* on the drug rituximab.

...particularly those that are typically difficult to identify early or for which there are no NHS screening programmes - such as *lung*, *pancreas* or stomach cancers.

It works by finding chemical changes in fragments of genetic code - cell-free DNA (cfDNA) - that leak from *tumours* into *the bloodstream*.

In the UK, the proportion of the population who have *antibodies* due to *vaccination* or *infection* or both is very high, so essentially more people are protected," said Prof Balloux.

One of Germany's top *virologists* has warned that a further 100,000 people will die from Covid if nothing's done to halt an aggressive fourth wave.

There are 18 *patients* on the Covid ward. Just four were *vaccinated*.

Doctors here told us that nearly half of the people who end up here will die.

"I have a feeling that it should never go into my body, and I will fight all I can to prevent it coming into my *body*".

Companies decide their own *health* and safety measures, and insisting on masks could be a reasonable rule.

Face coverings worn over the *nose* and *mouth* reduce the spread of coronavirus droplets from *coughs*, *sneezes* and while speaking.

Fit snugly over mouth, nose and *chin*.

Covid symptoms: Is it *a cold* or *coronavirus*?

But researchers say for some people, having Covid can feel "more like a bad cold" with symptoms such as *a headache*, sore throat and a runny nose

Does *a fever* mean I have *coronavirus*?

Place thermometer tip in centre of *armpit*

Gently tug on *ear* to straighten ear canal. *Flu* usually comes on suddenly and sufferers will often experience muscle aches, *chills*, *headaches*, *tiredness*, a sore throat and a runny or stuffed nose, along with the *cough*.

US guidelines say people with the following *symptoms* may have *Covid*: *fever* or *chills*, *cough*, shortness of breath or difficulty breathing, *fatigue*, muscle or body aches, headache, *nausea* or *vomiting*, *diarrhoea*.

However, Steven Gill, *the neurosurgeon* who pioneered the treatment at Southmead Hospital, said scans.

Mr Ellis said his wife of 32 years died just a few weeks after finding *a lump* on her *neck*.

This likely came from the *body* learning how to fight viruses that are related to the one which has swept the world.

Before treatment, Liz, from County Durham, remembers *the trauma* of living in "total pain" and, at its worst, she spent two years *paralysed* in hospital.

"There's really nothing to stop us targeting so many different diseases from cancer to cardiovascular disease to *cholesterol* problems"

Reused *nose swab* scam busted in Indonesia airport.

The team searched through *the genetic make-up* of half a million volunteers signed up to the UK Biobank.

Children found to have *gene mutations* which disrupt *the brain receptors*...

The discovery could help children with serious delays in growth and puberty, as well as those who become frail with *chronic diseases* and need to build up muscle.

A full-term pregnancy is usually 40 weeks, making Curtis nearly 19 weeks premature.

Curtis still needs *supplemental oxygen* and a feeding tube.

The discovery could lead to drugs to improve *muscle mass* and treat delayed growth, UK researchers say.

An important trial will test how to boost Covid jab protection in vulnerable patients whose *immune systems* are weakened by drugs they need for other health condition.

She takes methotrexate for her *psoriatic arthritis* to help treat her *swollen joints* and *dry skin*.

.... without the risk of flare-up of their *long-term illness* which affects their daily lives so heavily.

Barry had *a mental breakdown* and he was sectioned.

... vaccine due to evidence linking it to rare *blood clots*.

It is thought low levels of oxygen in the body during strenuous exercise could be leading to a process called *oxidative stress* in the *motor neurones* - some of the biggest and most oxygen-demanding cells in the body.

Another drug being assessed by the Principle trial is Ivermectin, which is commonly used to treat a wide range of *parasitic diseases* such *river blindness*.

"We have to act right now," said Christian Drosten, who described a real *emergency situation*.

Prof Chris Whitty and Sir Patrick Vallance explain when they'll still use *face mask*.

Face coverings worn over the nose and mouth reduce the spread of *coronavirus droplets* from coughs, sneezes and while speaking.

But researchers say for some people, having Covid can feel "more like a bad cold" with symptoms such as a headache, *sore throat* and a runny nose.

Place *thermometer tip* in centre of armpit.

Gently tug on ear to straighten *ear canal*.

Until the EU-wide pass, known as *the digital green certificate*, is launched, countries "should be able to accept certificates from non-EU countries based on national law", the European Commission added.

But the proposals will also contain an "emergency brake" allowing member states to limit travel quickly in response to new variants or *a deteriorating health situation* in non-EU countries.

All require two injections for maximum protection, except for the *single-dose* Janssen/Johnson & Johnson *vaccine*.

University of Oxford scientists have uncovered a gene that doubles *the risk of lung failure* and death from Covid.

An important trial will test how to boost *Covid jab protection* in vulnerable patients whose immune systems are weakened by drugs they need for other health conditions.

Hopefully the trial will make a big difference for people on *immune-suppressing medicines* giving reassurance...

And they advise women to be as healthy as possible before and during pregnancy, and to take *folic acid supplements*.

University of Oxford starts new *Ebola vaccine trials*.

A Covid vaccination certificate, a HSE vaccination record or another proof of immunity will be needed.

He added that vulnerable people should wear *medical-grade masks*.

Modelling data on *the immunity booster jabs* provided to the UK population will be published next week, he said.

It is thought low levels of oxygen in the body during strenuous exercise could be leading to a process called oxidative stress in the motor neurones - some of the biggest and most *oxygen-demanding cells* in the body.

The *monoclonal antibody treatment* is designed for patients who have failed to make their own natural antibodies to fight the virus, and who often experience the most severe symptoms.

People enrolled on the trial include patients with cancer, inflammatory arthritis, diseases of the kidney or liver and those who are having a *stem cell transplant*.

Some patients with *impaired immune systems* have a low or absent antibody response after receiving two doses of Covid vaccine, a UK study has found.

But around one-in-10 had signs of being exposed, but never had symptoms, never tested positive and never developed *Covid-fighting antibodies* in their blood.

Blood samples showed these people already had (as in before the pandemic) *protective T-cells*, which recognise and kill cells infected with Covid.

Gene silencing medicine transforms crippling pain.

The drug treats *acute intermittent porphyria*, which runs in families and can leave people unable to work or have a normal life.

Both became used to taking *potent opioid painkillers* on a daily basis.

It has overwhelmed its *hospitals* and delays in *testing, diagnosis and treatment* - as well as *a shortage of critical care beds* and crucial drugs - have resulted in a spike in deaths.

Airport authorities had used *antigen rapid test kits* supplied by Kimia Farma.

Vitamin A nasal drops might be able to treat *the loss or altered sense of smell* in some people who have had Covid, UK researchers say.

"The routine use of *high-flow nasal oxygenation*, which can consume large amounts of oxygen, should be reconsidered, as it did not improve outcomes.

The new vaccine developed by Oxford scientists is based on a weakened version of a common *cold virus that has been genetically modified...*

A deep brain ultrasound treatment to help people with uncontrollable tremors is available in Scotland for the first time.

More than 4,500 people in Britain contracted Hepatitis C and *HIV* because of Factor VIII.

I developed *IBS*, psoriasis.

...added this would be a decision for the Joint Committee on Vaccination and Immunisation (*JCVI*) committee to make.

"The numbers of high profile athletes affected with *MND* (motor neurone disease) is not a coincidence".

The results showed every 12 patients moved from standard therapy to *CPAP* (continuous positive airway pressure) would prevent one needing ventilation.

"There's a number of factors - we know there were challenges around *PPE* [personal protective (or protection) equipment] at the start."

It works by finding chemical changes in fragments of genetic code - cell-free *DNA* (*cfDNA*) - that leak from tumours into the bloodstream.

Members of the public can buy *FFP3 masks*, but they won't provide the highest protection unless fitted correctly.

If you usually have a cough because of a long-standing medical condition like *COPD*, it may be worse than usual.

The experimental treatment, called glial cell line-derived neurotrophic factor [*GDNF*], involved injecting a long metal probe into the brain, to infuse a type of brain cell known as GDNF, to bring dying cells back to life.